

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

DOK-1.410.1.2022.MK

Warszawa, 5 czerwca 2023 r.

DECYZJA NR DOK-1/2023

I. Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) oraz art. 3 ust. 1 i art. 5 Rozporządzenia Rady UE nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. UE L 1 z 4.1.2003 r., wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE L 148 z 11.6.2009 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę ograniczającą konkurencję na polskim rynku zakupu usług świadczonych przez profesjonalnych zawodników sportu żużlowego udział:

- (i) Polskiego Związku Motorowego z siedzibą w Warszawie;
- (ii) Ekstraligi Żużlowej sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy;

w porozumieniu w rozumieniu art. 4 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a zarazem w decyzji związku przedsiębiorstw i praktyce uzgodnionej w rozumieniu art. 101 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, polegającym na ustalaniu maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników biorących udział w rozgrywkach ligowych sportu żużlowego, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 101 ust. 1 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) oraz art. 5 Rozporządzenia Rady UE nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. UE L 1 z 4.1.2003 r., wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE L 148 z 11.6.2009 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z tytułu naruszenia zakazów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy o

ochronie konkurencji i konsumentów oraz w art. 101 ust. 1 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w sposób, o którym mowa w pkt. I sentencji decyzji, nakłada na:

- (i) Polski Związek Motorowy z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości **2 908 178,78 zł** (słownie: dwa miliony dziewięćset osiem tysięcy sto siedemdziesiąt osiem złotych siedemdziesiąt osiem groszy), płatną do budżetu państwa;
- (ii) Ekstraligę Żużlową sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy karę pieniężną w wysokości **2 300 921,67 zł** (słownie: dwa miliony trzysta tysięcy dziewięćset dwadzieścia jeden złotych sześćdziesiąt siedem groszy), płatną do budżetu państwa.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 oraz art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) oraz na podstawie art. 263 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża kosztami postępowania antymonopolowego następujące podmioty:

- (i) Polski Związek Motorowy z siedzibą w Warszawie – **94,20 zł** (słownie: dziewięćdziesiąt cztery złote i dwadzieścia groszy);
- (ii) Ekstraligę Żużlową sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy – **94,20 zł** (słownie: dziewięćdziesiąt cztery złote i dwadzieścia groszy);

i zobowiązuje do uiszczenia tych kosztów na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot postępowania

- (1) Niniejszą decyzją Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „**Prezes Urzędu**”) stwierdził naruszenie przez Polski Związek Motorowy (dalej: „**PZM**”) oraz Ekstraligę Żużlową sp. z o.o. (dalej: „**EŻ**”) reguł konkurencji określonych w art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: „**u.o.k.k.**”) oraz art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: „**TFUE**”), poprzez uczestnictwo w porozumieniu dotyczącym ustalania maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników biorących udział w rozgrywkach ligowych sportu żużlowego, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o

ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 101 ust. 1 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- (2) Jednocześnie Prezes Urzędu wskazuje, że w toku postępowania, w dniu 20 maja 2023 r., weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 852). Zgodnie z art. 13 tej ustawy do spraw, w których postępowanie wszczęto przed jej dniem wejścia w życie stosuje się przepisy dotychczasowe. W tym stanie rzeczy, mając na uwadze, że postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte 12 maja 2022 r., a więc przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy, podstawę rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu stanowią przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w brzmieniu obowiązującym przed ww. nowelizacją.

2. Produkty i podmioty, których dotyczy sprawa

2.1. Organizacja rozgrywek ligowych w sporcie żużlowym

2.1.1. Zasady funkcjonowania

- (3) Na mocy przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1599 ze zm., dalej: „**Ustawa o sporcie**”) podmiotem odpowiedzialnym za organizowanie i prowadzenie współzawodnictwa sportowego w sporcie żużlowym jest PZM.
- (4) Rozgrywki ligowe w sporcie żużlowym organizowane są na trzech szczeblach rozgrywkowych:
- 1) Drużynowe Mistrzostwa Polski (DMP);
 - 2) Drużynowe Mistrzostwa I ligi (DM I);
 - 3) Drużynowe Mistrzostwa II ligi (DM II).
- (5) Rozgrywki klubowe o DMP na podstawie art. 15 ustawy o sporcie zorganizowane są w formie ligi zawodowej (pod obecną nazwą: PGE Ekstraliga). Rozgrywkami tymi od 2007 r. zarządza EŻ na podstawie umowy o zarządzanie ligą zawodową zawartej z PZM i zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. Rozgrywkami klubowymi w pozostałych ligach zarządza bezpośrednio PZM – Główna Komisja Sportu Żużlowego (dalej: „**GKSŻ**”).
- (6) Uczestnikami rozgrywek ligowych żużla (w zawodach drużynowych) są kluby sportowe. Kluby sportowe w Ekstralidze Żużlowej działają w formie spółek akcyjnych lub sportowych spółek akcyjnych w myśl art. 15 ust. 3 ustawy o sporcie. W niższych ligach rozgrywkowych poza klubami w formie spółek, uczestniczą również kluby sportowe posiadające prawną formę stowarzyszeń. Kluby biorąc udział w rywalizacji sportowej mogą osiągać przychody pochodzące np. ze sprzedaży biletów wstępu na mecze, wpłat od sponsorów, z kontraktów

reklamowych, czy sprzedaży różnego rodzajów akcesoriów dla kibiców.

- (7) Rozgrywki ligowe w żużlu organizowane są w podziale na sezony. Sezon rozpoczyna się przeważnie w marcu lub kwietniu danego roku, a kończy przeważnie w październiku danego roku i podzielony jest na część zasadniczą (grupową) oraz część finałową/pucharową. Wyjątkowy w tym zakresie był sezon 2020, który z uwagi na ograniczenia związane z pandemią Covid-19 mógł rozpocząć się dopiero w lipcu 2020 roku. Kontraktowanie przez kluby zawodników do startów w danym sezonie odbywa się w tzw. okienkach transferowych. Każdorocznie okienko transferowe otwiera się 1 listopada roku poprzedzającego sezon, którego dotyczy i trwa 14 dni („okienko podstawowe”). Oprócz tego występują okienka transferowe śródroczne (w ramach których klub może dokonać zgłoszenia do startu w zawodach zawodnika, który nie miał uprzednio ustalonej przynależności klubowej). GKSŻ może ustalić również inne, dodatkowe okienka transferowe.
- (8) Kluby sportowe zawierają umowy cywilne (tzw. kontrakty o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego) z zawodnikami żużla dysponującymi stosownymi licencjami sportowymi wydanymi przez PZM (lub przez federacje sportowe z innych krajów, jeżeli są uznawane przez PZM). Ustandaryzowane i ujednolicone wzory kontraktów przygotowywane są i publikowane przez PZM. Kontrakty te stanowią podstawę do reprezentowania klubu przez zawodnika w ramach rozgrywek ligowych. Zawodowi zawodnicy żużla przeważnie działają jako przedsiębiorcy prowadzący jednoosobowe działalności gospodarcze.
- (9) Zasady współzawodnictwa sportowego w sporcie żużlowym oraz uczestnictwa klubów i zawodników w rozgrywkach sportowych określone są przez PZM w drodze regulaminów i wytycznych opracowywanych i przyjmowanych przez PZM (GKSŻ). W odniesieniu do zasad obowiązujących w Ekstralidze odbywa się to przy udziale i w uzgodnieniu z EŻ, co wynika z łączącej PZM i EŻ umowy o zarządzanie ligą zawodową.

2.1.2. Kontrakty o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego

- (10) Relacje między klubami oraz zawodnikami dotyczące przynależności klubowej zawodnika oraz tryb i zasady zmian barw klubowych szczegółowo uregulowane są w Regulaminie Przynależności Klubowej w Sporcie Żużlowym (dalej: „**Regulamin**”) oraz załączniku do Regulaminu – Zbiorze Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem (dalej: „**Załącznik**”). Dokumenty te opracowywane i przyjmowane są przez GKSŻ w wewnętrznym procesie decyzyjnym poprzez przyjęcie uchwały GKSŻ. Wszystkie wersje Regulaminu i Załącznika począwszy przynajmniej od 2013 r., przyjmowane były przez GKSŻ jednomyślnie. W procesie tym bierze udział również EŻ jako podmiot współuczestniczący w opracowaniu i uzgadniający postanowienia tych dokumentów – w zakresie, w jakim dotyczą Ekstraligi Żużlowej. Zgodnie z łączącą PZM i EŻ umową o zarządzanie ligą zawodową każda

zmiana przepisów dotyczących pośrednio lub bezpośrednio meczów Ekstraligi wymaga uzgodnienia z EŻ, a w przypadku braku takiego uzgodnienia obowiązują zasady dotychczasowe. W przypadku gdyby GKSŻ naruszyła zobowiązanie do współdziałania z EŻ, EŻ mogłaby zaskarżyć takie działanie do Trybunału Związku.

- (11) Kluby żużlowe, podobnie jak pozostałe zainteresowane podmioty, takie jak przedstawiciele środowiska zawodników mogą przedstawiać swoje uwagi, czy propozycje w ramach konsultacji środowiskowych prowadzonych przez GKSŻ. Nie mają one głosu wiążącego w ramach procedury przyjmowania treści Regulaminu i Załącznika, ale mogą zaskarżyć uchwałę GKSŻ do Trybunału Związku z żądaniem jej uchylecia.

Dowód: Stanowisko PZM złożone w wykonaniu wezwania przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 u.o.k.k. zawarte w piśmie PZM z 14 października 2021 r., k. 11-35.

- (12) Regulamin reguluje m.in. szeroko rozumiane relacje zawodowe i organizacyjne między klubami sportowymi a zawodnikami, w szczególności sposób i podstawę nawiązania współpracy między zawodnikiem a klubem, a także ogólne wytyczne dotyczące treści, formy i zakresu przedmiotowego kontraktów o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego. Stosowanie się do postanowień Regulaminu jest dla klubów i zawodników obowiązkowe. Konsekwencją niestosowania się do Regulaminu, a w szczególności niedostosowania treści kontraktu między klubem a zawodnikiem do postanowień Regulaminu, jest możliwość niedopuszczenia danego zawodnika do udziału w rozgrywkach sportowych (a tym samym brak udziału w nich danego klubu) przez podmiot zarządzający ligą, tj. EŻ w przypadku Ekstraligi Żużlowej i GKSŻ w przypadku I i II ligi.
- (13) Załącznik jest jednym z elementów Regulaminu i określa szczegółowe zobowiązania wiążące klub i zawodnika, stanowiące uzupełnienie postanowień kontraktów o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego. Zawiera on regulacje m.in. dotyczące obowiązków i praw zawodnika wobec klubu oraz klubu wobec zawodnika oraz zasad wypłaty zawodnikom wynagrodzeń.
- (14) Kluby sportowe przed rozpoczęciem każdego sezonu rozgrywek klubowych kompletują skład drużyny, która będzie reprezentować klub w rozgrywkach w danym sezonie. Skład ten może być zmieniany i uzupełniany również w trakcie trwania sezonu na warunkach określonych w regulacjach PZM (w szczególności w Regulaminie). Kluby negocjują i zawierają kontrakty z zawodnikami, którzy posiadają stosowne licencje sportowe uprawniające do występowania w danej klasie rozgrywkowej.
- (15) Profesjonalne kontrakty w sporcie żużlowym zawierane są według ustandaryzowanego wzoru opracowanego przez PZM, a szczegółowy przedmiot i zasady wykonywania kontraktu

unormowane są w Regulaminie i Załączniku, do przestrzegania których zobowiązują się obydwie strony w umowie. Przedmiotem negocjacji między zawodnikiem a klubem jest przede wszystkim rodzaj i wysokość wynagrodzenia, jakie przysługiwać będzie zawodnikowi, zasady jego wypłaty oraz podział miejsc reklamowych na kombinezonie i motocyklu zawodnika (strony mogą uzgodnić, które określone miejsca będą wykorzystywane przez klub, a które przez zawodnika). Profesjonalne kontrakty zawierane są przez kluby z zawodnikami przeważnie na 1 sezon, ale możliwe są kontrakty dłuższe, obejmujące maksymalnie 6 sezonów rozgrywkowych.

- (16) Oprócz kontraktów profesjonalnych kluby mogą zawierać z zawodnikami (wykorzystując ten sam szablon umowy) kontrakty amatorskie, kontrakty „gościa” oraz kontrakty na podstawie umowy wypożyczenia.
- (17) Każdy klub jest zobowiązany zgłosić przynależność klubową zawodnika, z którym zawarł umowę: do EŻ w przypadku klubów Ekstraligi lub do PZM w przypadku klubów I i II ligi, przedkładając m.in. egzemplarz podpisanego kontraktu (art. 211 Regulaminu)¹. Potwierdzony do startu w zawodach może być tylko zawodnik, który został zgłoszony i ma ustaloną przynależność klubową (art. 216 Regulaminu). Ponadto, klub jest zobowiązany przekazywać egzemplarz każdego kontraktu, aneksu zmieniającego, czy umowy dodatkowej do kontraktu do PZM lub EŻ (w zależności od ligi, w której startuje), w terminie 3 dni od ich zawarcia (art. 231 Regulaminu).
- (18) Regulamin przewiduje (art. 203 ust. 1), że „zapisy kontraktu, aneksu lub umowy dodatkowej zawartych pomiędzy klubem a zawodnikiem sprzeczne z Regulaminem są nieważne”. Konsekwencją sprzeczności kontraktu z postanowieniami Regulaminu jest brak uznania przynależności klubowej takiego zawodnika oraz niedopuszczenie do udziału w rozgrywkach.
- (19) Kontrakty z polskimi klubami mogą podpisywać również obcokrajowcy posiadający zagraniczne licencje sportowe, za zgodą swojej macierzystej federacji sportowej na start w polskiej lidze. Polscy zawodnicy żużla mogą startować za zgodą PZM w zagranicznych rozgrywkach żużlowych na podstawie kontraktów zagranicznych.² Zgodnie z art. 203 ust. 2 Regulaminu „zapisy kontraktu zagranicznego nie mogą być sprzeczne z przepisami PZM dotyczącymi sportu żużlowego, a w szczególności z zapisami [Regulaminu]”. W przypadku braku zgodności PZM cofa zgodę na starty zawodnika w zawodach rozgrywanych poza granicami kraju, odmawia wydania takiej zgody lub zakazuje startu w zawodach

¹ W całym niniejszym punkcie decyzji, odniesienia do poszczególnych artykułów Regulaminu dotyczą jego wersji przyjętej w dniu 31.10.2022 r., przy czym treść relewantnych postanowień nie ulegała zasadniczym zmianom w stosunku do poprzednio obowiązujących wersji tego dokumentu.

² Zgodnie z art. 202 pkt 10 Regulaminu przez kontrakt zagraniczny rozumie się umowę o pracę albo umowę cywilnoprawną zawartą pomiędzy klubem zagranicznym biorącym udział w rozgrywkach lub zawodach organizowanych przez FMN (Narodową Federację Motocyklową) inną niż PZM, a zawodnikiem krajowym.

zagranicznych (art. 203 ust. 4 Regulaminu). W polskich rozgrywkach drużynowych mogą również brać udział kluby zagraniczne na zasadach określonych między PZM a krajową narodową federacją sportową, do której należy ten klub.

- Dowody:**
- a) Pismo PZM z 14 października 2021 r., k. 11-35;
 - b) Pismo EŻ z 7 grudnia 2021 r., k. 69-73A;
 - c) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 18 maja 2013 r.), k. 36-42;
 - d) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 24 maja 2014 r.), k. 43-49;
 - e) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 12 maja 2018 r.), k. 50-58;
 - f) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 15 czerwca 2019 r.), k. 59-68;
 - g) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.02.2007 r. do 31.01.2008 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2007 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - h) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.04.2008 r. do 30.11.2008 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2008 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - i) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.12.2008 r. do 30.11.2009 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2009 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - j) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.12.2009 r. do 30.11.2010 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2010 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - k) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.12.2010 r. do 02.03.2011 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2011 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - l) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 03.03.2011 r. do 30.11.2011 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2011 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - m) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.12.2011 r. do 22.03.2012 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2012 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - n) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 23.03.2012 r. do 26.03.2012 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2012 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;

- o) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 27.03.2012 r. do 30.11.2012 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2012 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- p) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.12.2012 r. do 03.11.2013 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2013 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- q) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 04.11.2013 r. do 13.02.2014 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2014 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- r) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 14.02.2014 r. do 25.03.2014 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2014 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- s) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 26.03.2014 r. do 31.10.2014 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2014 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- t) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.11.2014 r. do 12.03.2015 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2015 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- u) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 13.03.2015 r. do 18.12.2015 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2015 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- v) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 19.12.2015 r. do 16.03.2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- w) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 17.03.2016 r. do 01.04.2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- x) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 02.04.2016 r. do 11.07.2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- y) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 12.07.2016 r. do 31.10.2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 4/RPK/2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- z) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.11.2016 r. do 17.11.2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- aa) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 18.11.2016 r. do 15.01.2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;

- bb) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 16.01.2017 r. do 13.03.2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- cc) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 14.03.2017 r. do 10.04.2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 4/RPK/2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- dd) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 11.04.2017 r. do 31.10.2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 5/RPK/2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- ee) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.11.2017 r. do 09.11.2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- ff) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 10.11.2017 r. do 09.12.2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- gg) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 10.12.2017 r. do 14.03.2018 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- hh) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 15.03.2018 r. do 31.10.2018 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 4/RPK/2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- ii) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.11.2018 r. do 05.03.2019 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2019 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- jj) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 06.03.2019 r. do 27.03.2019 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2019 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- kk) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 28.03.2019 r. do 31.10.2019 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2019 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- ll) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.11.2019 r. do 27.11.2019 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- mm) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 28.11.2019 r. do 30.04.2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- nn) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.05.2020 r. do 05.06.2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 5/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;

- oo) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 06.06.2020 r. do 07.06.2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 6/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- pp) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 08.06.2020 r. do 22.06.2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 7/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- qq) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 23.06.2020 r. do 31.10.2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 8/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- rr) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.11.2020 r. do 02.03.2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- ss) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 03.03.2021 r. do 03.08.2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 4/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- tt) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 04.08.2021 r. do 05.08.2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 5/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- uu) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 06.08.2021 r. do 31.08.2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 6/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- vv) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 01.09.2021 r. do 12.09.2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 7/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- ww) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 13.09.2021 r. do 30.10.2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 8/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- xx) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 31.10.2021 r. do 09.02.2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2022 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 339-355;
- yy) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 10.02.2022 r. do 09.03.2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2022 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 356-372;
- zz) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 10.03.2022 r. do 30.03.2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2022 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 373-390;
- aaa) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 31.03.2022 r. do 18.04.2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 4/RPK/2022 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 391-408;

- bbb) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 19.04.2022 r. do 30.10.2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 5/RPK/2022 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 409-426;
- ccc) Regulamin Przynależności Klubowej, wersja obowiązująca w okresie od 31.10.2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2023 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 15 grudnia 2022 r., k. 535-551.

2.2. Podmioty, w związku z których działalnością wydana została decyzja

2.2.1. Polski Związek Motorowy

- (20) Polski Związek Motorowy jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu ustawy o sporcie. Posiada osobowość prawną. Wpisany jest do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS pod numerem 0000036662. PZM odpowiada za organizowanie i prowadzenie współzawodnictwa w sportach motorowych, tj. sporcie samochodowym, sporcie motocyklowym, sporcie kartingowym oraz sporcie żużlowym.
- (21) Do władz PZM zaliczają się Walne Zgromadzenie Delegatów, Zarząd Główny, Główna Komisja Rewizyjna i Trybunał Związku, których kompetencje i sposób powoływania określone są w statucie związku, który podlega zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej w drodze decyzji. Ponadto, w ramach PZM w oparciu o § 31 ust. 2 pkt 8 statutu związku tworzone są Główne Komisje Sportowe odpowiedzialne za zarządzanie sportami motorowymi, w których działa PZM. W zakresie sportu żużlowego jest to GKSŻ.
- (22) PZM zrzesza jako swoich członków m.in. kluby sportowe oraz związki sportowe, które prowadzą działalność w dziedzinach sportu, za które odpowiada PZM (w tym w żużlu). Zgodnie ze statutem PZM jego członkami mogą być jednostki organizacyjne, przy czym członkami rzeczywistymi mogą być kluby sportowe, w tym automobilkluby, uczniowskie kluby sportowe, związki sportowe oraz inne osoby prawne, których statut, umowa albo akt założycielski przewidują prowadzenie działalności w danym sporcie. Natomiast członkami wspierającymi mogą być osoby prawne, które uznając cele Związku i będąc zainteresowane rozwojem jego działalności, pisemnie zadeklarują przestrzeganie statutu oraz wspieranie Związku materialnie, organizacyjnie lub w inny sposób. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o sporcie klub sportowy będący członkiem polskiego związku sportowego uczestniczy we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez ten związek. Członkami PZM są wszyscy przedsiębiorcy prowadzący kluby żużlowe, które startują w rozgrywkach lig żużlowych.

- Dowody:**
- a) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 18 maja 2013 r.), k. 36-42;
 - b) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 24 maja 2014 r.), k. 43-49;
 - c) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 12 maja 2018 r.), k. 50-58;
 - d) Statut Polskiego Związku Motorowego (tekst jednolity wg stanu na dzień 15 czerwca 2019 r.), k. 59-68.

2.2.2. Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o.

- (23) Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy jest spółką prawa handlowego utworzoną przez PZM oraz kluby żużlowe, w celu organizacji rozgrywek najwyższego szczebla w żużlu. Wpisana jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000264778. PZM posiada największy pakiet udziałów w kapitale zakładowym EŻ, tj. ok. 44,4%. Pozostałe udziały przypadają w równych częściach klubom żużlowym startującym w rozgrywkach PGE Ekstraligi. Uchwały Zgromadzenia Wspólników zapadają większością 2/3, a w określonych sprawach większością 3/4 udziałów. PZM dysponuje prawem do wyznaczania przewodniczącego Rady Nadzorczej (składającej się od 3 do 5 osób, pozostali członkowie powoływani są przez Zgromadzenie Wspólników) oraz zastrzega sobie prawo do wyrażania zgody na powołanie wiceprezesa Zarządu spółki (w przypadku zarządu dwuosobowego). Zarząd powoływany jest Radę Nadzorczą. W przypadku Zarządu dwuosobowego (a taki właśnie skład miał zarząd PZM w relewantnym dla sprawy okresie), spółkę reprezentują obydwaj członkowie zarządu działający wspólnie, za wyjątkiem spraw w zakresie prowadzenia przez spółkę rozgrywek Ekstraligi żużlowej i zawodów sportu żużlowego powierzonych spółce do zarządzania przez PZM nietworzących zobowiązań finansowych po stronie spółki, w których Wiceprezes Zarządu jest uprawniony do samodzielnej reprezentacji.

Dowód: Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Tekst jednolity na dzień 25.02.2021 r., k. 477-484.

3. Przebieg postępowania

- (24) 1 września 2021 r. Prezes Urzędu wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy w związku z działaniami podmiotów funkcjonujących na rynku profesjonalnych rozgrywek żużlowych, w szczególności działaniami dotyczącymi ustalania zasad współpracy klubów żużlowych z zawodnikami, mogło dojść do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów lub Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE

C 202 z 7.6.2016 r., s. 1–388), uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym ustalenie, czy sprawa ma charakter antymonopolowy.

- (25) 12 maja 2022 r. Prezes Urzędu wszczął w sprawie postępowanie antymonopolowe. Pismem z tego samego dnia Prezes Urzędu zawiadomił strony postępowania o jego wszczęciu.
- (26) W dniu 25 lipca 2022 r. PZM i EŻ przedstawiły wspólną odpowiedź na zarzuty zawarte w postanowieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego, w której zajęły stanowisko odnośnie do: reguł prawa konkurencji w sporcie, stosowania limitów finansowych w sporcie w kontekście obowiązującego unijnego prawa konkurencji, braku zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję oraz braku antykonkurencyjnego skutku wprowadzenia limitów wynagrodzeń.
- (27) W toku postępowania PZM i EŻ wystąpiły o wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji zobowiązującej na podstawie art. 12 u.o.k.k. a następnie przedstawiły wstępną propozycję zobowiązań jakie byłyby gotowe przyjąć w celu zakończenia naruszenia. Prezes Urzędu uznał jednakże, że wydanie decyzji zobowiązującej w sprawie niniejszej nie byłoby zasadne i nie wystarczyłoby dla osiągnięcia celów postępowania antymonopolowego. Ocena taka wynikała z faktu, że zarzucane stronom naruszenie polegające na ustalaniu cen (maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników) kwalifikowane jest jako jedno z najcięższych naruszeń prawa konkurencji, a ponadto z uwagi na długotrwałość stosowania antykonkurencyjnej praktyki.
- (28) 15 listopada 2022 r. Prezes Urzędu, zgodnie z określoną w art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 775; dalej: „**k.p.a.**”) zasadą informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania, skierował do stron postępowania antymonopolowego dokument zawierający szczegółowe uzasadnienie zarzutów. W Szczegółowym Uzasadnieniu Zarzutów przedstawiony został ustalony w postępowaniu stan faktyczny oraz zaprezentowana została jego ocena prawna. Ponadto wskazane zostały okoliczności mające wpływ na wysokość kar pieniężnych. Jednocześnie strony postępowania zostały poinformowane o możliwości przedstawienia swojego stanowiska w odpowiedzi na Szczegółowe Uzasadnienie Zarzutów. Strony skorzystały z takiej możliwości przedstawiając wspólne stanowisko w dniu 15 grudnia 2022 r.
- (29) Pismem z 8 lutego 2023 r. Prezes Urzędu zawiadomił strony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie oraz o możliwości przedstawienia ostatecznego stanowiska. Pismem z dnia 3 marca 2023 r. strony przedstawiły wspólne stanowisko w związku z zawiadomieniem o zakończeniu postępowania dowodowego.
- (30) W związku z zastosowaniem prawa unijnego, Prezes Urzędu poinformował o wszczęciu postępowania antymonopolowego Komisję Europejską. Stosownie do art. 11 ust. 4

Rozporządzenia Rady UE 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. UE L 1 z 4.1.2003 r., wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE L 148 z 11.6.2009 r., dalej: „**Rozporządzenie 1/2003**”), Prezes Urzędu przedstawił Komisji przewidywaną decyzję.

4. Praktyka będąca przedmiotem decyzji

4.1. Ustalanie maksymalnych stawek wynagrodzeń

- (31) Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje na to, że PZM ustalał maksymalne stawki wynagrodzeń, jakie kluby żużlowe mogą określać w kontraktach o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego zawieranych z zawodnikami.
- (32) W świetle postanowień Regulaminu i Załącznika w wersjach obowiązujących co najmniej od 2013 r. (a dotyczących sezonu 2014) kontrakty zawierane przez kluby z zawodnikami mogą przewidywać dwa rodzaje wynagrodzenia – wynagrodzenie stałe, które ustalane jest z góry w kontrakcie w określonej kwocie i wypłacane jest jednorazowo lub w uzgodnionych częściach (ratach) w trakcie obowiązywania kontraktu oraz wynagrodzenie zmienne, które przysługuje w przypadku zdobycia przez zawodnika stosownych punktów kwalifikacyjnych w trakcie trwania rozgrywek w danym sezonie. Obliczane jest ono jako iloczyn kwoty bazowej wskazanej w kontrakcie oraz liczby zdobytych punktów. Kontrakty profesjonalne mogą przewidywać obydwie te formy wynagradzania zawodnika łącznie lub tylko jedną z nich. Rodzaj i wysokość wynagrodzenia są indywidualnie negocjowane przez zawodnika (lub agenta, który go reprezentuje) z klubem przed zawarciem kontraktu.
- (33) Pierwszy raz regulacje dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń zostały wprowadzone przez PZM do Załącznika w wersji obowiązującej w okresie 04.11.2013 r. – 25.03.2014 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2014 GKSŻ z dnia 04.11.2013 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 oraz § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 4 listopada 2013 r. do 25 marca 2014 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2014 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 1/RPK/2014 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 4 listopada 2013 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2014 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(34) Pierwsza regulacja dotycząca wysokości wynagrodzeń zawodników żużla zawarta w § 16 Załącznika w wersji obowiązującej od 4 listopada 2013 r. dotyczyła wyłącznie zawodników i klubów startujących w rozgrywkach o DMP. Miała ona następującą treść:

- (i) w ramach kontraktu zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP ustala się następujące składniki wynagrodzenia zawodnika w danym sezonie: 1) kwota stała – wynagrodzenie przeznaczone na wykonanie kontraktu, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących kontaktu amatorskiego oraz przepisów ust. 3; 2) kwota zmienna – wynagrodzenie za zdobyte punkty i bonusy, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących kontaktu amatorskiego oraz przepisów ust. 3 (§ 16 ust. 1);
- (ii) ustala się Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jedynym sezonie nie może być wyższa niż: a. w sezonie 2014 – 200.000 zł netto, b. w sezonie 2015 – 175.000 zł netto, c. od sezonu 2016 – 150.000 zł netto; 2) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż: a. w sezonie 2014 - 4500 zł netto, b. w sezonie 2015 - 4500 zł netto, c. od sezonu 2016 - 4000 zł netto; 3) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP występującemu jako rezerwa taktyczna lub rezerwa zastępująca jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa w danym sezonie niż 50% stawki określonej w pkt 2 (§ 16 ust. 2);
- (iii) w przypadku posiadania przez klub kontraktów wieloletnich podpisanych przed wejściem w życie niniejszego regulaminu, Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP nie obowiązuje do czasu ich wygaśnięcia. Niedozwolone jest przedłużanie kontraktów wieloletnich na kolejne sezony, a podstawą określenia długości ich trwania będzie treść kontraktu na dzień 31.10.2013 roku (§ 16 ust. 3);
- (iv) zabrania się ustalania w kontrakcie zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP jakichkolwiek świadczeń niepieniężnych lub rzeczowych przysługujących zawodnikowi (§ 16 ust. 4);
- (v) zabrania się ustalania w kontrakcie zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP jakichkolwiek świadczeń pieniężnych z innych tytułów niż ustalone w ust.

2 oraz § 14 ust. 6, a w szczególności, z tytułu wynagrodzenia lub zwrotu kosztów przejazdu za mecz odwołany, wykonywanych usług marketingowych, premii oraz nagród pieniężnych (§ 16 ust. 5);

- (vi) w zawodach młodzieżowych, zawodach Ligi Juniorów oraz Indywidualnych Mistrzostw Ligi Juniorów oraz wszelkich innych zawodów młodzieżowych w których podmiotem zarządzającym jest PZM „zabrania się ustalania w kontraktach ustanawiania” jakiegokolwiek innego wynagrodzenia dla zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP poza wynagrodzeniem za zdobywane punkty. Przedmiotowe wynagrodzenie nie może być wyższe niż 150 zł brutto za punkt z zastrzeżeniem przepisów o kontrakcie amatorskim (§ 16 ust. 6);
- (vii) do kwoty Limitu wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP dolicza się w całości wynagrodzenie, które zawodnik ten otrzymał od klubu wypożyczającego oraz startując jako „gość” w rozumieniu Regulaminu Przynależności Klubowej w Sporcie Żużlowym przed wypożyczeniem, jak i po nim (§ 16 ust. 7);
- (viii) za wydatki wliczane do Limitu wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP będą uznane także wszelkie wydatki w postaci świadczeń finansowych i niefinansowych poniesionych przez klub także w stosunku do bliskich zawodnika. Wydatki te będą doliczone do faktycznych wydatków poniesionych przez klub bezpośrednio na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP (§ 16 ust. 8);
- (ix) do Limitu wydatków na zawodnika, klubu w którym zawodnik strajkuje w rozgrywkach o DMP, będą doliczane także wszelkie przychody pieniężne lub niepieniężne uzyskane przez zawodnika z tytułu startów w ramach umowy wypożyczenia, o której mowa w Regulaminie Przynależności Klubowej w Sporcie Żużlowym (§ 16 ust. 9).

(35) Ponadto, w §16a ustalono: „W zawodach młodzieżowych, zawodach Młodzieżowych Drużynowych Mistrzostw Polski, Młodzieżowych Mistrzostw Polski Par Klubowych, rozgrywek o Srebrny i Brązowy Kask oraz wszelkich innych zawodach młodzieżowych w których podmiotem zarządzającym jest PZM zabrania się ustalania w kontraktach ustanawiania jakiegokolwiek innego wynagrodzenia dla zawodnika startującego w rozgrywkach o DM I i II ligi poza wynagrodzeniem za zdobywane punkty. Przedmiotowe wynagrodzenie nie może być wyższe niż 150 zł brutto za punkt”.

(36) Takie same postanowienia znalazły się również w kolejnej wersji załącznika obowiązującej w okresie 26.03.2014 r. – 31.10.2014 r. przyjętej decyzją nr 3/RPK/2014 GKSŻ z dnia

26.03.2014 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 oraz § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM).

- Dowody:** a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 26 marca 2014 r. do 31 października 2014 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2014 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- b) Decyzja nr 3/RPK/2014 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2014 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(37) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 01.11.2014 r. – 12.03.2015 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2015 GKSŻ z dnia 03.11.2014 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 oraz § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM).

- Dowody:** a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 01 listopada 2014 r. do 12 marca 2015 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2015 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- b) Decyzja nr 1/RPK/2015 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 03 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2015 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(38) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji treści (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy)³ obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 13.03.2015 r. – 17.12.2015 r. przyjętej decyzją nr 2/RPK/2015 GKSŻ z dnia 13.03.2015 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 oraz § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM).

- Dowody:** a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 13 marca 2015 r. do 17 grudnia 2015 r., przyjęty

³ W § 16 dodany został m.in. ust. 10 o treści: „Dla uniknięcia wątpliwości postanawia się, że przekroczenie Limitu wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP, określonego w ust. 1 i 2 powyżej, nie stanowi naruszenia przepisów Regulaminu Przynależności Klubowej w Sporcie Żużlowym i niniejszego Zbioru Zasad w przypadkach, gdy w niniejszym Zbiorze Zasad przewidziano możliwość podwyższenia należnego zawodnikowi wynagrodzenia (§ 14 ust. 6, § 18 ust. 2)”.

decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2015 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;

- b) Decyzja nr 2/RPK/2015 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2015 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(39) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 18.12.2015 r. – 16.03.2016 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2016 GKSŻ z dnia 18.12.2015 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 18 grudnia 2015 r. do 16 marca 2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 1/RPK/2016 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(40) Począwszy od wersji obowiązującej od dnia 18 grudnia 2015 r. do Załącznika wprowadzono również postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników startujących w rozgrywkach o DM I ligi i DM II ligi. Kluczowe w tym zakresie były postanowienia:

- (i) § 16b ust. 2 pkt 1 i 2 o treści: „Ustala się Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DM I ligi w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jedynym sezonie nie może być wyższa niż: a) w sezonie 2016 - 100.000 zł netto, b) w sezonie 2017 – 80.000 zł netto, c) od sezonu 2018 - 60.000 zł netto; 2) z zastrzeżeniem pkt 3 i 4 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż: a) w sezonie 2016 - 1300 zł netto, b) w sezonie 2017 – 1200 zł netto, c) w sezonie 2018 – 1100 zł netto”;

- (ii) § 16c ust. 2 pkt 1 i 2 o treści: „Ustala się Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DM II ligi w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jedynym sezonie nie może być wyższa niż: - w sezonie 2016 - 30.000 zł netto, - w sezonie 2017 - 25.000 zł netto, - w sezonie 2018 - 20.000 zł netto; 2) z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż 650 zł netto.
- (41) Postanowienia w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP oraz w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM (zawarte odpowiednio w § 16 i § 16 a) pozostawały w takim samym brzmieniu jak w wersjach Załącznika obowiązujących w poprzednich latach. Natomiast nowowprowadzone postanowienia dotyczące DM I i DM II zawarte odpowiednio w § 16b ust. 1 i 3-10 oraz § 16c ust. 1 i 3-10 miały brzmienie analogiczne z brzmieniem postanowień dotyczących rozgrywek DMP (zawartych w § 16 ust. 1 i 3-10).
- (42) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 17.03.2016 r. – 01.04.2016 r. przyjętej decyzją nr 2/RPK/2016 GKSŻ z dnia 17.03.2016 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).
- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 17 marca 2016 r. do 1 kwietnia 2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 2/RPK/2016 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.
- (43) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 02.04.2016 r. – 31.10.2016 r. przyjętej decyzją nr 3/RPK/2016 GKSŻ z dnia 02.04.2016 r. Przedmiotowe regulacje zostały

zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 2 kwietnia 2016 r. do 31 października 2016 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 3/RPK/2016 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 2 kwietnia 2016 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2016 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

- (44) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 01.11.2016 r. – 10.04.2017 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2017 GKSŻ z dnia 02.11.2016 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 1 listopada 2016 r. do 10 kwietnia 2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 1/RPK/2017 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 2 listopada 2016 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

- (45) W wersji Załącznika obowiązującej od 1 listopada 2016 r. dokonano zmian o charakterze głównie redakcyjnym w treści postanowień § 16 ust. 2, § 16b ust. 2 i § 16c ust. 2. Przybrały one następującą treść:

- (i) § 16 ust. 2 pkt 1 i 2 – „Ustala się Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie może być wyższa niż 150.000 zł netto, 2) z zastrzeżeniem pkt 3 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi

startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż 4000 zł netto”;

- (ii) § 16b ust. 2 pkt 1 i 2 – „Ustala się Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DM I ligi w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie może być wyższa niż 60.000 zł netto, 2) z zastrzeżeniem pkt 3 i 4 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż: a) w sezonie 2017 – 1200 zł netto, b) w sezonie 2018 – 1100 zł netto”;
- (iii) § 16c ust. 2 pkt 1 i 2 – „Ustala się Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DM II ligi w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie może być wyższa niż: - w sezonie 2017 - 25.000 zł netto, - w sezonie 2018 - 20.000 zł netto, 2) z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż 650 zł netto”.

(46) Pozostałe postanowienia § 16 ust. 1 oraz 3-10, § 16a, § 16b ust. 1 oraz 3-10 i § 16c ust. 1 oraz 3-10 pozostały niezmienione w stosunku do wersji poprzednio obowiązującej.

(47) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 11.04.2017 r. – 31.10.2017 r. przyjętej decyzją nr 5/RPK/2017 GKSŻ z dnia 11.04.2017 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 11 kwietnia 2017 r. do 31 października 2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 5/RPK/2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 5/RPK/2017 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności

Klubowej wraz z załącznikami na rok 2017 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(48) We wskazanej w pkt (47) powyżej wersji Załącznika doszło do zmiany w zakresie limitów wynagrodzeń w ramach kwot stałych dla zawodników startujących w rozgrywkach o DM I ligi:

- (i) § 16b ust. 2 pkt 1 – „Ustala się Limit wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DM I ligi w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie może być wyższa niż: a) w sezonie 2017 – 80.000 zł netto, b) w sezonie 2018 – 60.000 zł netto”.

(49) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 01.11.2017 r. – 09.11.2017 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2018 GKSŻ z dnia 31.10.2017 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:** a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 1 listopada 2017 r. do 9 listopada 2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
- b) Decyzja nr 1/RPK/2018 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 31 października 2017 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(50) W wersji Załącznika obowiązującej od 1 listopada 2017 r. dokonano zmian o charakterze głównie redakcyjnym w treści postanowień § 16b ust. 2 i § 16c ust. 2.⁴ Przybrały one następującą treść:

- (i) § 16b ust. 2 pkt 2 – „z zastrzeżeniem pkt 3 i 4 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż 1100 zł netto”;

⁴ Ponadto, w § 16 ust. 2 dodany został pkt 7 o treści – „w przypadku zawodnika rezerwowego, który nie wyjechał w danym meczu do żadnego biegu przyjmuje się, że może on otrzymać wynagrodzenie zmienne za ten mecz o wartości nie większej niż równowartość za 1 zdobyty punkt według stawki określonej w pkt 2”.

- (ii) § 16c ust. 2 pkt 1 – „maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie może być wyższa niż 20.000 zł netto”.

(51) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o praktycznie niezmięnionej w stosunku do poprzedniej wersji treści⁵ obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 10.11.2017 r. – 09.12.2017 r. przyjętej decyzją nr 2/RPK/2018 GKSŻ z dnia 10.11.2017 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 10 listopada 2017 r. do 9 grudnia 2017 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 2/RPK/2018 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(52) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmięnionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 10.12.2017 r. – 31.10.2018 r. przyjętej decyzją nr 3/RPK/2018 GKSŻ z dnia 10.12.2017 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 10 grudnia 2017 r. do 31 października 2018 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 3/RPK/2018 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej

⁵ W § 16c dodany został ust. 11 o treści – „W zakresie przepisów dotyczących wynagrodzeń zawodników drugiej drużyny (rezerwowej) klubu startującego w rozgrywkach DMP biorącej udział w DM II ligi podlegają Limitowi wydatków dedykowanemu dla tych rozgrywek, przy czym zawodnicy drugiej drużyny (rezerwowej), którzy mogą startować w pierwszej drużynie podlegają Limitowi wydatków właściwemu dla rozgrywek DMP”.

wraz z załącznikami na rok 2018 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

- (53) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 01.11.2018 r. – 27.03.2019 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2019 GKSŻ z dnia 02.11.2018 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 01 listopada 2018 r. do 27 marca 2019 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2019 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 1/RPK/2019 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 2 listopada 2018 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2019 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

- (54) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji treści (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 28.03.2019 r. – 31.10.2019 r. przyjętej decyzją nr 3/RPK/2019 GKSŻ z dnia 28.03.2019 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 28 marca 2019 r. do 31 października 2019 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2019 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 3/RPK/2019 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2019 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

- (55) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 01.11.2019 r. – 24.02.2020 r. przyjętej decyzją nr

1/RPK/2020 GKSŻ z dnia 31.10.2019 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 01 listopada 2019 r. do 24 lutego 2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.
 - b) Decyzja nr 1/RPK/2020 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 31 października 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(56) W wersji Załącznika obowiązującej od 1 listopada 2019 r. w stosunku do wersji poprzedniej zmianie uległy limity wynagrodzeń: w rozgrywkach o DMP – stałego ze 150.000 zł netto do 250.000 zł netto (§16 ust. 2 pkt 1) i zmiennego z 4.000 zł netto do 5.000 zł netto za pojedynczy punkt lub bonus (§16 ust. 2 pkt 2); w rozgrywkach o DM I ligi – zmiennego z 1.100 zł netto do 1.500 zł netto za pojedynczy punkt lub bonus (§16b ust. 2 pkt 2); w rozgrywkach o DM II ligi z 650 zł do 800 zł netto za pojedynczy punkt lub bonus (§16c ust. 2 pkt 2). Pozostałe relewantne postanowienia Załącznika pozostały niezmienione.

(57) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 25.02.2020 r. – 13.03.2020 r. przyjętej decyzją nr 3/RPK/2020 GKSŻ z dnia 25.02.2020 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 25 lutego 2020 r. do 13 marca 2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 3/RPK/2020 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(58) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 14.03.2020 r. – 30.04.2020 r. przyjętej decyzją nr 4/RPK/2020 GKSŻ z dnia 14.03.2020 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 14 marca 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 4/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 4/RPK/2020 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 14 marca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(59) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 01.05.2020 r. – 05.06.2020 r. przyjętej decyzją nr 5/RPK/2020 GKSŻ z dnia 30.04.2020 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 01 maja 2020 r. do 05 czerwca 2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 5/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 5/RPK/2020 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(60) We wskazanej w pkt (59) powyżej wersji Załącznika doszło do zmiany w zakresie limitów wynagrodzeń dla zawodników poprzez ich obniżenie w stosunku do wersji poprzednio obowiązującej:

- (i) § 16 ust. 2 pkt 1 – „w sezonie 2020 maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie może być wyższa niż 200.000 zł

netto – w przypadku zawierania aneksu dostosowującego strony kontraktu uzgodnią sposób rozliczenia różnicy kwoty stałej wynikającej ze zmniejszenia jej stawki maksymalnej, a o ile strony nie uzgodnią inaczej zawodnik powinien rozliczyć się z klubem z kwoty różnicy w terminie 90 dni od daty zawarcia aneksu dostosowującego”;

- (ii) § 16 ust. 2 pkt 2 – „w sezonie 2020, z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż 2500 zł netto”;
- (iii) § 16b ust. 2 pkt 2 – „z zastrzeżeniem pkt 3 i 4 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż 1.000 zł netto”;
- (iv) § 16c ust. 2 pkt 2 – „z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż 625 zł netto”.

(61) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 06.06.2020 r. – 22.06.2020 r. przyjętej decyzją nr 6/RPK/2020 GKSŻ z dnia 06.06.2020 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 06 czerwca 2020 r. do 22 czerwca 2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 6/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 6/RPK/2020 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 06 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(62) W wersji Załącznika obowiązującej od 6 czerwca 2020 r. dodano w § 16b ust. 1 oraz § 16c ust. 1 postanowienia dotyczące możliwości ustalenia przez klub z zawodnikiem wynagrodzenia ryczałtowego zamiast kwoty zmiennej wynagrodzenia. Postanowienia te miały następującą treść:

- (i) § 16b ust. 1 – „albo zamiast kwoty zmiennej: klub może ustalić z zawodnikiem ryczałtową stawkę wynagrodzenia za każdy mecz, na który zostanie on powołany, stawi się na mecz i jest gotowy do startu bez względu na to czy w nim wystartuje. Stawka wynagrodzenia ryczałtowego może wynosić od 1,00 złotego do 10.000,00 złotych netto za mecz”;
 - (ii) § 16c ust. 1 – „albo zamiast kwoty zmiennej: klub może ustalić z zawodnikiem ryczałtową stawkę wynagrodzenia za każdy mecz, na który zostanie on powołany, stawi się na mecz i jest gotowy do startu bez względu na to czy w nim wystartuje. Stawka wynagrodzenia ryczałtowego może wynosić od 1,00 złotego do 5000,00 złotych netto za mecz”.
- (63) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 23.06.2020 r. – 31.10.2020 r. przyjętej decyzją nr 8/RPK/2020 GKSŻ z dnia 23.06.2020 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).
- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 23 czerwca 2020 r. do 31 października 2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 8/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 8/RPK/2020 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.
- (64) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 01.11.2020 r. – 24.01.2021 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2021 GKSŻ z dnia 29.01.2020 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).
- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 01 listopada 2020 r. do 24 stycznia 2021 r., przyjęty

decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;

- b) Decyzja nr 1/RPK/2021 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(65) W wersji Załącznika obowiązującej od 1 listopada 2020 r. utrzymano dotychczasową wysokość kwot wynagrodzenia stałego, które miały obowiązywać w sezonie 2021, lecz zmianie uległy zasady określania kwoty zmiennej w kontraktach z zawodnikami określone w § 16 ust. 2 pkt 2, § 16b ust. 2 pkt 2 i § 16c ust. 2 pkt 2. Postanowienia ta miały następującą treść:

- (i) § 16 ust. 2 pkt 1 – „w sezonie 2021, z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż: a) 2500 zł netto dla meczów, w których limit miejsc jakie mogą być zajęte przez publiczność wynosi poniżej 50% pojemności stadionu, na którym odbywa się dany mecz, b) 3000 zł netto dla meczów, w których limit miejsc jakie mogą być zajęte przez publiczność wynosi 50% i więcej pojemności stadionu, na którym odbywa się dany mecz - ww. stawki obowiązują dla wszystkich zawodników uczestniczących w zawodach niezależnie, czy drużyna odbywa mecz na torze własnym, czy na torze przeciwnika”;
- (ii) § 16b ust. 2 pkt 1 – „z zastrzeżeniem pkt 3 i 4 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż: a) 1.000 zł netto dla meczów, w których limit miejsc jakie mogą być zajęte przez publiczność wynosi poniżej 50% pojemności stadionu, na którym odbywa się dany mecz, b) 1.500 zł netto dla meczów, w których limit miejsc jakie mogą być zajęte przez publiczność wynosi 50% pojemności stadionu i więcej, na którym odbywa się dany mecz - ww. stawki obowiązują dla wszystkich zawodników uczestniczących w zawodach niezależnie, czy drużyna odbywa mecz na torze własnym, czy na torze przeciwnika”;
- (iii) § 16c ust. 2 pkt 1 – „z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż: a) 625 zł netto dla meczów w których limit miejsc jakie

mogą być zajęte przez publiczność wynosi poniżej 50% pojemności stadionu, na którym odbywa się dany mecz, b) 800 zł netto dla meczów, w których limit miejsc jakie mogą być zajęte przez publiczność wynosi 50% pojemności stadionu i więcej, na którym odbywa się dany mecz - ww. stawki obowiązują dla wszystkich zawodników uczestniczących w zawodach niezależnie, czy drużyna odbywa mecz na torze własnym, czy na torze przeciwnika”.

(66) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 25.01.2021 r. – 10.02.2021 r. przyjętej decyzją nr 2/RPK/2021 GKSŻ z dnia 25.01.2021 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 25 stycznia 2021 r. do 10 lutego 2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 2/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 2/RPK/2021 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie zatwierdzenia Zbioru Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem (Załącznik do Regulaminu Przynależności Klubowej) na rok 2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(67) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o niezmienionej treści (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 11.02.2021 r. – 02.03.2021 r. przyjętej decyzją nr 3/RPK/2021 GKSŻ z dnia 11.02.2021 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 11 lutego 2021 r. do 02 marca 2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 3/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 3/RPK/2021 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie zatwierdzenia Zbioru Zasad Regulujących Stosunki

Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem (Załącznik do Regulaminu Przynależności Klubowej) na rok 2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(68) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń o treści niezmienionej w stosunku do poprzedniej wersji (w zakresie relewantnym dla przedmiotu niniejszej sprawy) obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 03.03.2021 r. – 30.10.2021 r. przyjętej decyzją nr 4/RPK/2021 GKSŻ z dnia 03.03.2021 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 03 marca 2021 r. do 30 października 2021 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 4/RPK/2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - b) Decyzja nr 4/RPK/2021 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 03 marca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2021 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

(69) Postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń obecne również były w wersji załącznika obowiązującej w okresie 31.10.2021 r. – 30.10.2022 r. przyjętej decyzją nr 1/RPK/2022 GKSŻ z dnia 31.10.2021 r. Przedmiotowe regulacje zostały zawarte w § 16 (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DMP), § 16a (w zakresie wynagrodzeń w zawodach młodzieżowych zarządzanych przez PZM), § 16b (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM I ligi) i § 16c (w zakresie wynagrodzeń w rozgrywkach o DM II ligi).

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 31 października 2021 r. do 30 października 2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2022 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 427-444;
 - b) Decyzja nr 1/RPK/2022 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 31 października 2021 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2022 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 471.

(70) Zgodnie z § 16 ust. 2 Załącznika w wersji, o której mowa w pkt (69) powyżej ustalono limity wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP w sposób następujący:

- (i) w sezonie 2022 maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jedynym sezonie nie mogła być wyższa niż 500.000 zł netto;
 - (ii) w sezonie 2022 maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie mogła być wyższa niż 5.000 zł netto.
- (71) W § 16a Załącznika stwierdzono: „W zawodach młodzieżowych, zawodach Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów, Młodzieżowych Mistrzostw Polski Par Klubowych, rozgrywek o Srebrny i Brązowy Kask oraz wszelkich innych zawodach młodzieżowych w których podmiotem zarządzającym jest PZM zabrania się ustalania w kontraktach ustanawiania jakiegokolwiek innego wynagrodzenia dla zawodnika startującego w rozgrywkach o DM I i II ligi poza wynagrodzeniem za zdobywane punkty. Przedmiotowe wynagrodzenie nie może być wyższe niż 250 zł brutto za punkt”.
- (72) Zgodnie z § 16b ust. 1 Załącznika w wersji, o której mowa w pkt (69) powyżej, w ramach kontraktu zawodnika startującego w rozgrywkach o DM I ligi, klub mógł ustalić z zawodnikiem zamiast kwoty zmiennej za zdobyty punkt ryczałtową stawkę wynagrodzenia za każdy mecz, na który zostanie on powołany, stawi się na mecz i jest gotowy do startu bez względu na to czy w nim wystartuje. Stawka wynagrodzenia ryczałtowego mogła wynosić od 1,00 zł do 20.000 zł netto za mecz. Ponadto, w ust. 2 ustalono limity wydatków w sposób następujący:
- (i) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jedynym sezonie nie mogła być wyższa niż 300.000 zł netto;
 - (ii) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie mogła być wyższa niż 3.000 zł netto.
- (73) Zgodnie z § 16c ust. 1 Załącznika w wersji, o której mowa w pkt (69) powyżej, w ramach kontraktu zawodnika startującego w rozgrywkach o DM II ligi, klub mógł ustalić z zawodnikiem zamiast kwoty zmiennej za zdobyty punkt ryczałtową stawkę wynagrodzenia za każdy mecz, na który zostanie on powołany, stawi się na mecz i jest gotowy do startu bez względu na to czy w nim wystartuje. Stawka wynagrodzenia ryczałtowego mogła wynosić od 1,00 zł do 10.000 zł netto za mecz. Ponadto, w ust. 2 ustalono limity wydatków w sposób następujący:

- (i) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie mogła być wyższa niż 150.000 zł netto;
 - (ii) maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie mogła być wyższa niż 1.700 zł netto.
- (74) W dniu 31 października 2022 r., decyzją nr 1/RPK/2023 GKSŻ z dnia 31.10.2022 r. PZM przyjął nową wersję Załącznika, która nie zawierała w §§ 16-16c regulacji dotyczących maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników żużla.

- Dowody:**
- a) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 31 października 2022 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2023 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 15 grudnia 2022 r., k. 552-568;
 - b) Decyzja nr 1/RPK/2023 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 31 października 2022 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2023 – załącznik do pisma PZM i EŻ z 15 grudnia 2022 r., k. 534.

(75) W § 16 Załącznika ustalono, że:

- (i) W ramach kontraktu zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP ustala się następujące składniki wynagrodzenia zawodnika w danym sezonie: 1) kwota stała - wynagrodzenie przeznaczone na wykonanie kontraktu, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących kontraktu amatorskiego, 2) kwota zmienna - wynagrodzenie za zdobyte punkty i bonusy, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących kontraktu amatorskiego, albo zamiast kwoty zmiennej: klub może ustalić z zawodnikiem ryczałtową stawkę wynagrodzenia za każdy miesiąc obowiązywania kontraktu lub za każdy mecz, na który zostanie on powołany, stawi się na mecz i jest gotowy do startu bez względu na to czy w nim wystartuje, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1, 3) inne świadczenia pieniężne – inne ustalone przez strony zasady wynagradzania zawodnika wyrażone w formie pieniężnej (§ 16 ust. 1);
- (ii) Ustala się zasady wynagradzania zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP w ramach poszczególnych składników wynagrodzenia: 1) w przypadku przerwania meczu i konieczności jego powtórzenia stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w przerwanych zawodach wynosi 0 zł, a ryczałtu za mecz nie wypłaca się, 2) w przypadku, gdy dany bieg w meczu zakończy się wynikiem 5:1 lub 1:5

zawodnikowi, który zajął w danym biegu 3 miejsce przysługuje wynagrodzenie odpowiadające 25 % stawki za zdobyty punkt wskazanej w treści kontraktu - nie dotyczy ryczału za mecz, 3) w przypadku meczów barażowych zawodnikowi klubu Ekstraligi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 25 % stawki za zdobyty punkt lub bonus wskazanej w treści kontraktu - ryczałt za mecz wypłaca się w wysokości 25 % jego wysokości, 4) w przypadku zawodnika rezerwowego, który nie wyjechał w danym meczu do żadnego biegu lub zdobył w danym meczu 0 punktów przyjmuje się, że klub wypłaci zawodnikowi wynagrodzenie zmienne za ten mecz o wartości nie większej niż równowartość za 1 zdobyty punkt według kwoty zmiennej określonej w ust. 1 pkt 2 - nie dotyczy ryczału za mecz. (§ 16 ust. 2);

- (iii) Zabrania się ustalania w kontrakcie zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP jakichkolwiek świadczeń niepieniężnych lub rzeczowych przysługujących zawodnikowi (§ 16 ust. 3);
- (iv) Wszelkie świadczenia pieniężne z innych tytułów niż ustalone w ust. 1 pkt 1-2, a w szczególności, z tytułu wynagrodzenia lub zwrotu kosztów przejazdu za mecz odwołany, wykonywanych usług, premii oraz nagród pieniężnych, sprzedaży jakichkolwiek towarów, w tym sprzętu żużlowego muszą być wyszczególnione w kontrakcie wraz z kwotą danego świadczenia wyrażoną wartością pieniężną w ramach składnika wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 (§ 16 ust. 4);
- (v) W zawodach młodzieżowych o mistrzostwo i nagrody PZM / SE oraz wszelkich innych zawodach młodzieżowych, w których podmiotem zarządzającym jest PZM / SE zabrania się ustalania w kontraktach jakiegokolwiek innego wynagrodzenia dla zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP poza wynagrodzeniem za zdobywane punkty (§ 16 ust. 5);
- (vi) Do wydatków na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP dolicza się w całości wynagrodzenie, które zawodnik ten otrzymał od klubu wypożyczającego oraz startując jako „gość” w rozumieniu Regulaminu Przynależności Klubowej w Sporcie Żużlowym przed wypożyczeniem, jak i po nim (§ 16 ust. 6);
- (vii) Za wydatki na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP będą uznane także wszelkie wydatki w postaci świadczeń finansowych i niefinansowych poniesionych przez klub także w stosunku do bliskich zawodnika. Wydatki te będą doliczone do faktycznych wydatków poniesionych przez klub bezpośrednio na zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP (§ 16 ust. 7);

- (viii) Do wydatków na zawodnika, klubu w którym zawodnik startuje w rozgrywkach o DMP, będą doliczane także wszelkie przychody pieniężne lub niepieniężne uzyskane przez zawodnika z tytułu startów w ramach umowy wypożyczenia, o której mowa w Regulaminie Przynależności Klubowej w Sporcie Żużlowym (§ 16 ust. 8).
- (76) W § 16a Załącznika stwierdzono: „W zawodach młodzieżowych, zawodach Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów, Młodzieżowych Mistrzostw Polski Par Klubowych, rozgrywek o Srebrny i Brązowy Kask oraz wszelkich innych zawodach młodzieżowych w których podmiotem zarządzającym jest PZM zabrania się ustalania w kontraktach ustanawiania jakiegokolwiek innego wynagrodzenia dla zawodnika startującego w rozgrywkach o DMP, DM I i II ligi poza wynagrodzeniem za zdobywane punkty”.
- (77) Postanowienia §§ 16b i 16c zawierały unormowania analogiczne jak postanowienia § 16 opisane w pkt (75) powyżej.

4.2. Rola EŻ w ustalaniu maksymalnych stawek wynagrodzeń w Ekstralidze Żużlowej

- (78) Zgodnie z łączącymi PZM i EŻ umowami, EŻ od 2007 r. zarządza ligą zawodową sportu żużlowego (aktualnie pod nazwą: PGE Ekstraliga) i pełni funkcję podmiotu zarządzającego w rozumieniu regulaminów organizacyjnych PZM (w tym Regulaminu).
- (79) Zgodnie z pkt 7.1. umowy z dnia 16 września 2020 r. [**informacja chroniona**] Tożsame brzmienie tego postanowienia znajdowało się również w umowach o zarządzanie ligą zawodową z 1 sierpnia 2017 r. oraz 30 października 2015 r.
- (80) W związku z uregulowaniem opisanym w akapicie (79), EŻ jest konsultowana przy opracowywaniu przepisów dotyczących reguł współzawodnictwa sportowego obowiązujących w Ekstralidze oraz ich ewentualnych zmian, co odbywa się w ten sposób, że EŻ i PZM współpracują na bieżąco w tym przedmiocie w trybie roboczym, w szczególności w drodze bezpośredniej korespondencji i rozmów między GKSŻ i zarządem spółki, które to organy konsultują, omawiają i uzgadniają planowane nowe regulacje lub ich zmiany.

Dowody:

- a) Stanowisko EŻ złożone w wykonaniu wezwania przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 u.o.k.k. zawarte w piśmie EŻ z 7 grudnia 2021 r., k. 69-73A;
- b) Umowa o zarządzanie ligą zawodową określająca podział kompetencji w zakresie prowadzenia rozgrywek o Drużynowe Mistrzostwo Polski na żużlu z dnia 16 września 2020 r. - załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 450-457;

- c) Umowa o zarządzanie ligą zawodową określająca podział kompetencji w zakresie prowadzenia rozgrywek o Drużynowe Mistrzostwo Polski na żużlu z dnia 1 sierpnia 2017 r. wraz z aneksem - załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 458-463;
- d) Umowa o zarządzanie ligą zawodową określająca podział kompetencji w zakresie prowadzenia rozgrywek o Drużynowe Mistrzostwo Polski na żużlu z dnia 30 października 2015 r. - załącznik do pisma PZM i EŻ z 13 października 2022 r., k. 464-469.

(81) Zgodnie ze stanowiskiem PZM, stosownie do pkt 7.1. umowy o zarządzanie ligą **[informacja chroniona]**. W związku z tym uzgadnianie zmian tych dokumentów odbywa się przede wszystkim w drodze ustnej tzn. nieformalnych lub formalnych rozmów lub spotkań zainteresowanych podmiotów (w tym formie video- lub telekonferencji). Również zdalnie odbywają się ewentualne prace redakcyjne dotyczące zmian omawianych regulacji. Natomiast wersje niefinalne zmienianych dokumentów nie są archiwizowane. Nie jest też dokonywana archiwizacja materiałów roboczych z lat ubiegłych, w tym za okres od 2014 r. Należy również wskazać, że zgodnie z pkt 1.6. łączącej strony umowy o zarządzanie ligą zawodową „**[informacja chroniona]**”. Oznacza to, że w przypadku braku zgłoszenia przez EŻ zastrzeżeń do zmian w Regulaminie i Załączniku zaproponowanych przez PZM w terminie określonym w umowie, uznaje się te zmiany za uzgodnione.

Dowód: Stanowisko PZM złożone w wykonaniu wezwania przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 u.o.k.k. zawarte w piśmie PZM z 21 lutego 2022 r., k. 99.

(82) W posiadaniu Prezesa Urzędu znajduje się korespondencja e-mailowa prowadzona między PZM (GKSŻ) a EŻ w przedmiocie zmian w wersjach Regulaminu i Załącznika obowiązujących w latach 2019-2021 wskazująca na sposób i formę dokonywania roboczych uzgodnień treści wskazanych dokumentów.⁶ Z korespondencji tej wynika, że treść projektów Regulaminu i Załącznika uchwalanych przez GKSŻ (w zakresie odnoszącym się do Ekstraligi) była opracowywana i zatwierdzana wspólnie przez przedstawicieli PZM i EŻ oraz że odbywało się to w drodze wymiany uwag i propozycji w treści e-maili lub nanoszenia ich na robocze wersje tych dokumentów w tzw. trybie śledzenia zmian. W korespondencji tej aktywnie i bezpośrednio uczestniczyli członkowie zarządu EŻ oraz przedstawiciele GKSŻ.

Dowody: a) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:40); Temat: Fwd: Konsultacje z klubami, k. 100-118;

⁶ Przez przywołaną jako dowód wiadomość e-mail należy rozumieć całość danej wiadomości e-mail, tj. treść sporządzoną przez nadawcę wraz z wiadomościami zawartymi w ciągu przesłanej wiadomości oraz załącznikami.

- b) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:38); Temat: Fwd: zmiany w PRK, k. 119-122;
- c) wiadomość e-mail z 28 stycznia 2022 r. (godz. 14:37); Temat: FW: Regulaminy 2019, k. 123-159;
- d) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:42); Temat: Fwd: RPK 2020 – propozycje, k. 160-198;
- e) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:43); Temat: Fwd: RPK 2020 – propozycje, k.199-218;
- f) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:47); Temat: Fwd: RPK 2020 wersja końcowa, k.219-237;
- g) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:55); Temat: Fwd: RPK, k. 238-239;
- h) wiadomość e-mail z 28 stycznia 2022 r. (godz. 14:31); Temat: FW: Do publikacji, k. 240-280;
- i) wiadomość e-mail z 28 stycznia 2022 r. (godz. 14:30); Temat: FW: RPK 2022 – poprawka U24E, k..281-282.

(83) Uzgadniania stawek wynagrodzeń zawodników żużla w Załączniku pomiędzy przedstawicielami PZM a EŻ dotyczy korespondencja prowadzona w październiku 2019 r. odnośnie do zmian Regulaminu i Załącznika mających obowiązywać w sezonie 2020:

- (i) w dniu 10 października 2019 r. **[informacja chroniona]** EŻ przesłał do **[informacja chroniona]** GKSŻ i **[informacja chroniona]** GKSŻ oraz do wiadomości m.in. **[informacja chroniona]** EŻ i dwóch **[informacja chroniona]** GKSŻ e-mail, w którym wskazał: „*W załączeniu przesyłam propozycję zmian do RPK na 2020. Przesyłam także nowe stawki wynagrodzeń dla zawodników dla rozgrywek DMP, które ostatecznie potwierdzimy po posiedzeniu naszej Rady Nadzorczej w dniu 22.10.2019. Prośba o najszybsze jak to możliwe procedowanie sprawy i odpowiedź, ponieważ musimy w związku z proponowanymi zmianami, o ile zyskają one akceptację wprowadzić zmiany do naszego systemu operacyjnego*”;
- (ii) w dniu 23 października 2019 r. **[informacja chroniona]** EŻ ponownie przesłał e-mail do tego samego kręgu adresatów wskazując w nim niezadowolenie z powodu braku reakcji na poprzednią wiadomość i dodając jednocześnie: „*W międzyczasie dostałem od **[informacja chroniona]** – przypis UOKiK] informacje dotyczące pierwszej ligi. Dla przyspieszenia wpisałem je do regulaminu i załącznika do kontraktu (mimo, że nie jest to moje zadanie!!!), które załączam. Zrobiłem to tylko dlatego, żeby nie tracić czasu, gdyż my musimy wprowadzić zmiany do systemu przed okresem transferowym. Regulamin i kontrakt trzeba*

jeszcze przetłumaczyć na angielski... Rzeczy wpisane: 1. Potwierdzono wzrost stawki maksymalnej za punkt: I liga – 1500 zł netto, II liga 800 zł netto (...)". Następnie zwrócił się do [informacja chroniona] GKSŻ o „pilne zatwierdzenie tych dokumentów lub jakieś uwagi, żeby można było ruszyć dalej”;

(iii) w dniu 24 października 2019 r. [informacja chroniona] GKSŻ odpowiedział na omówioną w pkt (ii) powyżej wiadomość e-mail przesyłając w załączeniu roboczy projekt Regulaminu i Załącznika zawierający komentarze do kilku postanowień tych dokumentów (naniesionych na projekt uprzednio przesłany przez [informacja chroniona] EŻ). Jednocześnie przekazana wersja projektu Załącznika zawierała adnotacje wprowadzone w tzw. trybie śledzenia zmian, które dotyczyły m.in.:

- § 16 ust. 2 pkt 1 – w postanowieniu o treści: *„maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota stała za wykonanie kontraktu w jednym sezonie nie może być wyższa niż”* kwota 150.000 została przekreślona, a w jej miejsce wpisano wartość 250.000 zł netto;⁷
- § 16 ust. 2 pkt 2 – w postanowieniu o treści: *„z zastrzeżeniem pkt 3 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DMP jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż”* kwota 4.000 została przekreślona, a w jej miejsce wpisano wartość 5000 zł netto;⁸
- § 16b ust. 2 pkt 2 – w postanowieniu o treści *„z zastrzeżeniem pkt 3 i 4 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM I ligi jako kwota zmienna za pojedynczy zdobyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż”* kwota 1100 została przekreślona, a w jej miejsce wpisano wartość 1500 zł netto;⁹
- § 16c ust. 2 pkt 2 – w postanowieniu o treści *„z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, maksymalna stawka wynagrodzenia wypłacana zawodnikowi startującemu w rozgrywkach o DM II ligi jako kwota zmienna za pojedynczy*

⁷ Kwota 150.000 zł netto była wskazana w § 16 ust. 2 pkt 1 Załącznika w wersji obowiązującej w okresie 28.03.2019 r. – 31.10.2019 r. [por. pkt (54)].

⁸ Kwota 4.000 zł netto była wskazana w § 16 ust. 2 pkt 2 Załącznika w wersji obowiązującej w okresie 28.03.2019 r. – 31.10.2019 r. [por. pkt (54)].

⁹ Kwota 1100 zł netto była wskazana w § 16b ust. 2 pkt 2 Załącznika w wersji obowiązującej w okresie 28.03.2019 r. – 31.10.2019 r. [por. pkt (54) - (56)].

zdołyty punkt lub bonus w zawodach nie może być wyższa niż” kwota 650 została przekreślona, a w jej miejsce wpisano wartość 800 zł netto;¹⁰

- (iv) w dniu 24 października 2019 r. [informacja chroniona] EŻ odpowiedział na uwagi [informacja chroniona] GKSŻ, a w dniach 25-30 października 2019 r. między przedstawicielami GKSŻ i EŻ prowadzona była wymiana korespondencji dotycząca nanoszenia szczegółowych, w tym redakcyjnych poprawek do treści Regulaminu i Załącznika, przy czym nie odnosiła się ona już do wysokości stawek wynagrodzeń zawodników zaproponowanych w § 16 – 16c projektu Załącznika;
- (v) w dniu 31 października 2019 r. decyzją nr 1/RPK/2020 GKSŻ uchwaliła wersję Załącznika zawierającą treść postanowień § 16 ust. 1 pkt 1 i 2, § 16b ust. 1 pkt 2 i § 16c ust. 1 pkt 2 z kwotami, takimi jakie zostały uzgodnione w roboczej korespondencji opisanej w pkt (iv) powyżej.

- Dowody:**
- a) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:42); Temat: Fwd: RPK 2020 – propozycje, k.160-198;
 - b) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:43); Temat: Fwd: RPK 2020 – propozycje, k.199-218;
 - c) wiadomość e-mail z 30 stycznia 2022 r. (godz. 11:47); Temat: Fwd: RPK 2020 wersja końcowa, k.219-237;
 - d) Zbiór Zasad Regulujących Stosunki Pomiędzy Zawodnikiem i Klubem, wersja obowiązująca w okresie od 01 listopada 2019 r. do 24 lutego 2020 r., przyjęty decyzją GKSŻ nr 1/RPK/2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A;
 - e) Decyzja nr 1/RPK/2020 Głównej Komisji Sportu Żużlowego PZM z dnia 31 października 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przynależności Klubowej wraz z załącznikami na rok 2020 – załącznik do pisma PZM z 21 lutego 2022 r., k. 282A.

- (84) Jednocześnie, w posiadaniu Prezesa Urzędu nie znajdują się jakiegokolwiek dowody świadczące o tym, żeby w okresie 2013-2022 EŻ sprzeciwiała się wprowadzeniu przez PZM maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników startujących w Ekstralidze Żużlowej, kwestionowała zasadność ich obowiązywania, czy w jakikolwiek sposób żądała ich zniesienia.
- (85) EŻ jako podmiot zarządzający ligą zawodową jest również odpowiedzialna m.in. za (i) gromadzenie kontraktów zawieranych z zawodnikami przez kluby uczestniczące w rozgrywkach Ekstraligi Żużlowej; (ii) weryfikację kontraktów zawieranych z zawodnikami

¹⁰ Kwota 650 zł netto była wskazana w § 16c ust. 2 pkt 2 Załącznika w wersji obowiązującej w okresie 28.03.2019 r. – 31.10.2019 r. [por. pkt (54) - (56)].

przez kluby uczestniczące w rozgrywkach Ekstraligi Żużlowej w zakresie spełniania wymogów wynikających z Regulaminu; (iii) przekazywanie do PZM informacji na temat kontraktów zawieranych z zawodnikami przez kluby uczestniczące w rozgrywkach Ekstraligi Żużlowej w celu potwierdzenia zawodników do występowania w danym klubie w meczach rozgrywek Ekstraligi Żużlowej przez GKSŻ; (iv) rozstrzyganie w I instancji sporów dotyczących przynależności klubowej zawodników rozgrywek Ekstraligi Żużlowej. EŻ działa przy tym na podstawie i w granicach Regulaminu uchwalonego przez PZM wykonując przyznane jej w jego postanowieniach kompetencje.

Dowód: Stanowisko EŻ złożone w wykonaniu wezwania przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 u.o.k.k. zawarte w piśmie EŻ z 7 grudnia 2021 r., k. 94-98.

W związku z poczynionymi ustaleniami Prezes Urzędu zważył, co następuje:

5. Interes publiczny

Ramy prawne

- (86) Zgodnie z art. 1 ust. 1 u.o.k.k. ustawa ta określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Prezes Urzędu jest rzecznikiem tego interesu, co wynika z jego zadań w strukturze administracji rządowej. Działając w interesie publicznym, Prezes Urzędu podejmuje działania, gdy konieczna jest ochrona konkurencji jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym. Dobrem chronionym przez przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest samo istnienie konkurencji jako atmosfery, w jakiej prowadzona jest działalność gospodarcza.¹¹ Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni istnienie konkurencji jako optymalnego sposobu podziału dóbr, zatem każde działanie wymierzone w ten mechanizm, godzi w interes publiczny.¹²

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (87) Prezes Urzędu uznał, że w sprawie występuje interes publiczny w wydaniu decyzji stwierdzającej naruszenie reguł konkurencji. Praktyka, której dotyczyło niniejsze postępowanie antymonopolowe, dotyczyła ustalania maksymalnych stawek, po jakich kluby żużlowe biorące udział w tym współzawodnictwie sportowym mogą nabywać (kontraktować) usługi profesjonalnych zawodników żużla. Kluby sportowe, będąc zobowiązane do

¹¹ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 16 listopada 2005 r., sygn. akt XVII Ama 97/04.

¹² Wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r., sygn. akt III SK 40/07.

stosowania się do reguł organizacyjnych ustanawianych przez PZM nie kształtowały samodzielnie swojej cenowej polityki zakupu usług świadczonych przez zawodników. Ustalenia te zaburzały konkurencję między klubami rywalizującymi ze sobą o współpracę z poszczególnymi zawodnikami, poprzez wyeliminowanie jednego z podstawowych czynników tej rywalizacji – należnego zawodnikom wynagrodzenia, czyli ceny za świadczone przez nich usługi.

- (88) Antykonkurencyjne porozumienia polegające na ustalaniu ceny zakupu usług zaliczają się do najcięższych naruszeń reguł konkurencji i oddziałują niekorzystnie na rynek, ograniczają albo eliminują na nim konkurencję. Działania tego rodzaju naruszają interes publiczny niezależnie od wielkości udziałów rynkowych przedsiębiorców uczestniczących w porozumieniu.
- (89) Jednocześnie, Prezes Urzędu uznał, że istnienie interesu publicznego w wydaniu decyzji stwierdzającej naruszenie reguł konkurencji, o którym mowa w art. 1 ust. 1 u.o.k.k. nie jest wyłączone ze względu na rolę i zadania PZM określone w art. 7 ust. 1 i art. 13 ust. 1 ustawy o sporcie, w zakresie organizowania sportu żużlowego, w tym wyłączne prawo PZM do ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez ten związek.
- (90) Ustawa o sporcie przyznaje polskim związkom sportowym szczególną rolę w zakresie organizowania współzawodnictwa sportowego w danej dziedzinie sportu. Niemniej jednak sport, a w szczególności sport zawodowy ma również wymiar gospodarczy. Związany jest on z komercyjnym (odpłatnym) wykonywaniem działalności polegającej na zapewnianiu rozrywki fanom i widzom danej dyscypliny. Zawodowi zawodnicy sportowi biorący udział w rozgrywkach, jak też organizacje i podmioty zrzeszające zawodników (kluby, drużyny, etc.) biorą z jednej strony udział w rywalizacji sportowej prowadzonej według reguł organizacyjnych danego sportu. Z drugiej strony biorą udział w rywalizacji komercyjnej, której celem jest osiągnięcie przychodów. W takim zakresie podmioty te mają status przedsiębiorców i podlegają regułom konkurencji określonym w u.o.k.k. i TFUE. Ustawa o sporcie przyznaje polskim związkom sportowym wyłączne prawo organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski w danym sporcie oraz ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez związek (art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2), jednakże, w zakresie w jakim działania związku sportowego ingerują w komercyjne aspekty gospodarczej rywalizacji pomiędzy poszczególnymi uczestnikami danego sportu (zawodnikami, klubami, etc.), mogą one podlegać ocenie z punktu widzenia reguł ochrony konkurencji. W szczególności ustawa o sporcie nie przewiduje ograniczeń stosowania reguł konkurencji w sporcie zawodowym, które wyłączałyby stosowanie prawa ochrony konkurencji, w myśl art. 3 u.o.k.k.

- (91) Również w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, sprawy dotyczące komercyjnych aspektów uprawiania sportu podlegają unijnemu prawu konkurencji. W wyroku w sprawie *Meca-Medina i Majcen* sąd unijny potwierdził, że „przepisy wydane w dziedzinie sportu, które nie mają czysto sportowego charakteru, ale dotyczą wymiaru gospodarczego, jaki może posiadać działalność sportowa, są objęte zakresem stosowania zarówno postanowień art. 39 WE i art. 49 WE, jak i art. 81 WE i art. 82 WE [aktualnie art. 101 i 102 TFUE – przyp. UOKiK] oraz mogą, w odpowiednich przypadkach, stanowić naruszenie swobód gwarantowanych w zakresie tych norm traktatowych”.¹³ Podobne stanowisko zostało wyrażone w wyroku w sprawie *Bosman*, w którym Trybunał stwierdził, że z uwagi na cele Wspólnoty uprawianie sportu jest dziedziną, która jest objęta prawem wspólnotowym, w zakresie w jakimi stanowi ona działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 traktatu [według ówczesnego brzmienia i numeracji – przyp. UOKiK].¹⁴ W sprawie niniejszej wątpliwości nie budzi fakt, że oferowanie usług przez profesjonalnych zawodników żużla oraz nabywanie przez kluby tych usług za uzgodnioną stawkę stanowi gospodarczy aspekt działalności sportowej.

Stanowisko stron postępowania

- (92) PZM i EŻ w toku postępowania wskazywały, że nie można relacji zachodzących pomiędzy uczestnikami tworzącymi świat sportu oraz właściwych dla organizacji rozgrywek sportowych oceniać w dokładnie taki sam sposób jak ocenia się działania niezależnych przedsiębiorców, których jedynym celem działalności jest wyłącznie przynoszenie czy powiększanie zysków. PZM i EŻ wskazały, że ciężą na nich szczególne funkcje i obowiązki związane z powierzoną im przez państwo (m.in. na podstawie ustawy o sporcie) działalnością, m.in. zapewnienie uczciwych rozgrywek sportowych (tzw. *fair-play*), zapewnienie stabilnych źródeł finansowania organizacji sportowych, a także wyrównywania szans klubów bardziej i mniej zamożnych. W związku z tym jakakolwiek ingerencja organów ochrony konkurencji jest uzasadniona jedynie w ograniczonych przypadkach, w których organ powinien wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia właściwej organizacji i przebiegu zawodów sportowych, nie pomijając przy tym celów stawianych przed PZM i EŻ, takich jak konieczność zapewnienia stabilności finansowej, brak bankructw, wyrównywanie szans między klubami. Tak szeroko rozumiana uczciwość sportu również składa się zdaniem PZM i EŻ na interes publiczny, którego nie można sprowadzić wyłącznie do wymiaru gospodarczego w postaci maksymalizacji przychodów uczestników rynku.

¹³ Wyrok z 30 września 2004 r. w sprawie T-313/02, *Meca-Medina i Majcen przeciwko Komisji*, ECLI:EU:T:2004:282, (akapit 42).

¹⁴ Wyrok z 15 grudnia 1995 r. w sprawie C-415/93, *Bosman*, ECLI:EU:C:1995:463, akapit 73.

- (93) W odpowiedzi na powyższe Prezes Urzędu wskazuje w pierwszej kolejności, że działalność sportowa w zakresie, w jakim stanowi wykonywanie działalności gospodarczej podlega ogólnym regułom prawa ochrony konkurencji określonym w u.o.k.k. zgodnie z celami wyrażonymi w art. 1 ust. 1 tej ustawy. Ocena występowania interesu publicznego uzasadniającego interwencję organu antymonopolowego dokonywana musi być w kontekście konkretnej sprawy (podejrzewanego naruszenia), a nie w sposób abstrakcyjny. Zastosowanie ustawy oraz określonych w niej środków (w tym kar) warunkowane jest oceną, czy przedsiębiorca stosując konkretną praktykę ograniczającą konkurencję zagraża celowi, jakim jest ochrona i rozwój konkurencji rozumianej jako zjawisko instytucjonalne. W sprawie niniejszej przedmiotem rozpoznania ze strony organu antymonopolowego było działanie polegające na wprowadzeniu do jednego z regulaminów sportowych regulacji dotyczących maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników żużla, do których stosować się musiały kluby sportowe i to ta praktyka była oceniana z punktu widzenia tego, czy konkurencja na danym rynku właściwym została zagrożona.
- (94) Wskazywane przez strony okoliczności brane były natomiast pod uwagę przy badaniu kontekstu prawnego i gospodarczego naruszenia. Miały one również wpływ na określenie wysokości kary administracyjnej (przy badaniu specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia – w myśl art. 111 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k.). Niemniej jednak, skoro ustawodawca nie ustanowił prymatu celów związanych z uprawianiem i organizowaniem sportu nad celami ochrony konkurencji (co znalazłoby potwierdzenie w zastosowaniu ustawowego wyłączenia stosowania ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w myśl jej art. 3), to niezasadny jest argument, że w sprawie niniejszej nie występuje interes publiczny w wydaniu decyzji, ze względu na wskazywaną przez strony konieczność zapewnienia stabilności finansowej, braku bankructw, czy wyrównywania szans między klubami.
- (95) Co więcej, argument o konieczności dbania przez strony o wyrównany poziom rozgrywek, wyrównywanie szans między klubami, czy zapewnienie „szeroko rozumianej uczciwości sportu” nie może prowadzić do podważenia oceny, że wprowadzone limity cenowe wynagrodzeń ograniczały gospodarczą konkurencję między klubami ze względu na swój cel w sposób niebagatelny (o czym szerzej w pkt 8.3 uzasadnienia decyzji), co konstituowało interes publiczny w wydaniu niniejszej decyzji. Prawdą jest, że zapewnienie wyrównanych i uczciwych warunków rywalizacji sportowej między uczestnikami danej dyscypliny jest istotną wartością. Dlatego też związki sportowe zostały wyposażone w instrumenty kształtowania reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych, aby móc realizować te cele. Niemniej jednak powyższe cele nie mogą być realizowane przy użyciu nieproporcjonalnych i niedostosowanych narzędzi, które jednocześnie w istotny sposób ingerują w mechanizmy komercyjnej rywalizacji między klubami.

- (96) Wreszcie, nie jest zasadne twierdzenie stron, że „ingerencja” organów ochrony konkurencji w sprawach dotyczących dziedziny sportu jest uzasadniona jedynie w ograniczonych przypadkach. Organ antymonopolowy dokonując analizy prawnego i gospodarczego kontekstu sprawy uwzględnia specyfikę sportu (w tym przypadku żużlowego) i jej wpływ na warunki konkurencji pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorcami. W przypadku dziedziny, jaką jest sport, na tę specyfikę składa się m.in. to, że konkurencja gospodarcza między klubami czy zawodnikami związana jest ściśle z rywalizacją sportową, a zasady tej rywalizacji ustalane są przez związki sportowe, co jednak nie wyklucza okoliczności, że kluby sportowe biorące udział w takich rozgrywkach są przedsiębiorcami prowadzącymi działalność komercyjną, w ramach której również konkurują między sobą. Tym samym, brak jest podstaw do formułowania tezy, że uprawnienie organu antymonopolowego do badania i oceny zachowań podmiotów funkcjonujących na rynkach związanych z działalnością sportową z punktu widzenia reguł konkurencji jest wyłączone, czy ograniczone.
- (97) Wobec powyższego Prezes Urzędu przyjął, że istnieje interes publiczny w wydaniu w sprawie niniejszej decyzji stwierdzającej naruszenie prawa ochrony konkurencji.

6. Podmioty naruszające reguły konkurencji

6.1. Status przedsiębiorcy

Ramy prawne

- (98) Pojęcie „przedsiębiorcy” na potrzeby zastosowania ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zdefiniowane zostało w art. 4 pkt. 1 u.o.k.k. W zakres tej definicji wchodzi między innymi przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 162 ze zm.). Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Zgodnie zaś z art. 3 tej ustawy, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.
- (99) Natomiast przez „związek przedsiębiorców” zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 2 u.o.k.k. należy rozumieć izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w art. 4 pkt 1 u.o.k.k., jak również związki tych organizacji.
- (100) Związkiem przedsiębiorców może być np. zrzeszenie, izba gospodarcza, organizacja samorządowa, samorządy zawodowe, cechy i izby rzemieślnicze, czy też stowarzyszenia działające na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (t.j.:

Dz.U. z 2020 r. poz. 2261 ze zm., dalej: „Prawo o stowarzyszeniach”). Związkiem przedsiębiorców jest również związek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów Prawo przedsiębiorców. Związkami przedsiębiorców są także zrzeszenia grupujące, obok przedsiębiorców, także osoby niemające takiego statusu (np. izby aptekarskie).¹⁵

- (101) Związki przedsiębiorców są na potrzeby stosowania u.o.k.k. przedsiębiorcami, niezależnie od tego czy same prowadzą działalność gospodarczą. Związek nie musi zatem wykonywać działalności gospodarczej w rozumieniu art. 4 ustawy Prawo przedsiębiorców, by posiadać status przedsiębiorcy na gruncie u.o.k.k.
- (102) Prawo unijne dla określenia podmiotów, którym może być przypisana odpowiedzialność za naruszenie zakazów praktyk ograniczających konkurencję posługuje się z kolei pojęciem „przedsiębiorstwo”. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem unijnym pojęcie „przedsiębiorstwa” obejmuje każdy podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą niezależnie od jego formy prawnej i sposobu finansowania.¹⁶ Działalność polegającą na oferowaniu dóbr i usług uznaje się za działalność gospodarczą.¹⁷
- (103) Na gruncie prawa unijnego adresatem zakazu wynikającego z art. 101 TFUE są również związki przedsiębiorstw. Związkami przedsiębiorstw są wszelkie, nawet niesformalizowane formy współpracy samodzielnych przedsiębiorców, tworzone do realizacji celów prawnie dopuszczonych, a także związki tych związków. W rozumieniu prawa unijnego związkiem może być także stowarzyszenie działające *non-profit*, którego członkowie mają wspólne interesy¹⁸.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (104) Prezes Urzędu uznał, że strony postępowania spełniają przesłanki konieczne do uznania ich za związek przedsiębiorców i przedsiębiorcę oraz związek przedsiębiorstw i przedsiębiorstwo w rozumieniu odpowiednio przepisów krajowych i unijnych.
- (105) W odniesieniu do EŻ, Prezes Urzędu uznał ją za przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 pkt 1 u.o.k.k. i „przedsiębiorstwo” w rozumieniu art. 101 ust. 1 TFUE. EŻ jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS. Wykonuje zarobkowo we własnym imieniu i w sposób ciągły działalność gospodarczą, której przedmiotem jest w szczególności

¹⁵ Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 22 października 2001 r., XVII Ama 123/00.

¹⁶ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90, *Höfner*, EU:C:1991:161, akapit 21.

¹⁷ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 12 września 2000 r. w sprawie C-180/98, *Pavlov*, EU:C:2000:428, akapit 75.

¹⁸ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 16 listopada 1996 w sprawie *FFSA and Others przeciwko Ministère de l'Agriculture and de la Pêche*, C-244/94, EU:C:1995:392, akapit 21; Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 21 września 1999 r., w sprawie *Albany International BV przeciwko Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie*, C-67/96, EU:C:1999:430, akapit 85; Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 21 września 1999 r., w sprawie *Brentjens' Handelsonderneming BV przeciwko Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen*, C-115– 117/97, EU:C:1999:434 akapit 85.

organizacja komercyjnych rozgrywek ligowych w sporcie żużlowym (PGE Ekstraliga), jak również działalność związaną ze sprzedażą miejsc na cele reklamowe oraz praw do transmisji meczów Ekstraligi.

- (106) W odniesieniu do PZM, Prezes Urzędu uznał go za „związek przedsiębiorców” w rozumieniu art. 4 pkt 2 u.o.k.k. i „związek przedsiębiorstw” w rozumieniu art. 101 ust. 1 TFUE. PZM jest polskim związkiem sportowym, którego działanie regulowane jest przepisami ustawy o sporcie oraz Prawa o stowarzyszeniach. Zgodnie z § 2 statutu związku, PZM zrzesza na zasadach dobrowolności członków działających na rzecz motoryzacji i sportów motorowych. Zgodnie z art. 8 ustawy o sporcie „członkiem polskiego związku sportowego może być klub sportowy, związek sportowy oraz inna osoba prawna, której statut, umowa albo akt założycielski przewiduje prowadzenie działalności w danym sporcie (ust. 1). Klub sportowy będący członkiem polskiego związku sportowego uczestniczy we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez ten związek (ust. 2)”.
- (107) Członkami PZM są wszystkie kluby żużlowe biorące udział w rozgrywkach żużlowych organizowanych przez PZM, w szczególności w rozgrywkach o DMP, DM I ligi i DM II ligi. Przedstawiciele klubów mają prawo brać udział w wyborach władz PZM i być wybieranymi do organów związku. Kluby sportowe w Ekstralidze Żużlowej działają w formie spółek akcyjnych lub sportowych spółek akcyjnych w myśl art. 15 ust. 3 ustawy o sporcie. W niższych ligach rozgrywkowych poza klubami w formie spółek, uczestniczą również kluby sportowe posiadające prawną formę stowarzyszeń. Kluby żużlowe są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 u.o.k.k. gdyż wykonują zarobkowo we własnym imieniu i w sposób ciągły działalność gospodarczą, której przedmiotem jest w szczególności uczestnictwo w komercyjnych rozgrywkach w sporcie żużlowym i czerpanie korzyści ekonomicznych z tym związanych.
- (108) W ocenie Prezesa Urzędu PZM może zostać również uznany za związek przedsiębiorstw w rozumieniu art. 101 ust. 1 TFUE. Jak stwierdził Trybunał Sprawiedliwości w wyroku wydanym w sprawie *Mastercard* za związek przedsiębiorstw może być uznany podmiot, na którego działania mają wpływ i przy pomocy którego przedsiębiorstwa zamierzają koordynować swoje działania lub przynajmniej zgadzają się na taką koordynację, a zarazem który przy wydawaniu swoich decyzji uwzględnia interesy tychże przedsiębiorstw, nawet jeśli przedsiębiorstwa te nie mają decydującego głosu w przyjmowaniu takich decyzji¹⁹. Jak wynika z poczynionych w sprawie niniejszej ustaleń, wszystkie kluby żużlowe uczestniczące w rozgrywkach ligowych żużla są członkami PZM²⁰. Poprzez uchwalanie Regulaminu

¹⁹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 11 września 2014 r. w sprawie C-382/12 P, *MasterCard Inc. i inni*, ECLI:EU:C:2014:2201, akapit 76.

²⁰ Akapit (22).

realizowany był interes klubów żużlowych w postaci ograniczenia wydatków jakie kluby musiały ponosić na nabywanie usług żużlowców [co zostało omówione w akapicie (161)]. Do tego znaczenie ma fakt, że kluby żużlowe mogą konsultować uchwały GKSŻ, zgłaszać swoje postulaty oraz zaskarżać takie uchwały do Trybunału Związku.²¹ Całokształt powyższych okoliczności pozwala stwierdzić, że PZM uchwalając poszczególne wersje Załącznika działał jako związek tychże przedsiębiorstw w rozumieniu prawa unijnego.

- (109) Mając powyższe na uwadze, PZM jako związek przedsiębiorców (przedsiębiorstw) mieści się w zakresie podmiotowym przepisów u.o.k.k. oraz TFUE.

6.2. Jeden organizm gospodarczy

Ramy prawne

- (110) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem unijnym pojęcie „przedsiębiorstwa” obejmuje każdy podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą niezależnie od jego formy prawnej i sposobu finansowania.²² Działalność polegającą na oferowaniu dóbr i usług uznaje się za działalność gospodarczą.²³
- (111) Jednocześnie zgodnie z utrwalonym orzecznictwem unijnym fakt posiadania zdolności prawnej i prowadzenia działalności gospodarczej sam w sobie nie oznacza, że podmiot prawa jest zdolny do wywierania samodzielnej presji konkurencyjnej na rynku. Z tych względów reguły konkurencji znajdują zastosowanie w relacjach między przedsiębiorstwami rozumianymi jako jednostki ekonomiczne (organizmy gospodarcze) zdolne do prowadzenia samodzielnej polityki rynkowej.²⁴ Jednostka taka może być tworzona przez jeden lub więcej podmiotów prawnych.²⁵ Konkluzja, że dwa lub więcej podmiotów tworzą jedno przedsiębiorstwo ma istotne znaczenie dla zastosowania reguł konkurencji. Po pierwsze, podmiotom prawnym tworzącym to samo przedsiębiorstwo odpowiedzialność za naruszenie reguł konkurencji przypisuje się jako jednemu podmiotowi gospodarczemu, w tym w szczególności możliwe jest przypisanie tej odpowiedzialności podmiotowi, który wywiera decydujący wpływ na działalność podmiotu bezpośrednio zaangażowanego w naruszenie.²⁶ Po drugie, podmioty tworzące jedno przedsiębiorstwo nie mogą zawrzeć między sobą porozumienia ograniczającego konkurencję.²⁷

²¹ Akapit (11).

²² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90, *Höfner*, EU:C:1991:161, akapit 21.

²³ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 12 września 2000 r. w sprawie C-180/98, *Pavlov*, EU:C:2000:428, akapit 75.

²⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 12 lipca 1984 r. w sprawie 170/83, *Hydrotherm Gerätebau*, EU:C:1984:271, akapit 11.

²⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 12 lipca 1984 r. w sprawie 170/83, *Hydrotherm Gerätebau*, EU:C:1984:271, akapit 11-12; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 14 grudnia 2006 r. w sprawie C-217/05, *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, EU:C:2006:784, akapit 40.

²⁶ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 10 września 2009 r. w sprawie C-97/08 P, *Akzo*, EU:C:2009:536, akapit 58.

²⁷ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 24 października 1996 r. w sprawie C-73/95 P, *Viho*, EU:C:1996:405, akapit 51.

- (112) Spółka zależna uznawana jest za część tego samego przedsiębiorstwa co spółka-matka (czy też szerzej – podmiot dominujący), jeżeli mimo swojej odrębności prawnej nie decyduje niezależnie o swoim działaniu na rynku, ale wykonuje we wszystkich istotnych aspektach instrukcje kierowane do niej przez spółkę-matkę, biorąc pod uwagę w szczególności powiązania gospodarcze, organizacyjne i prawne między tymi podmiotami.²⁸ Przyjmuje się, że w przypadku posiadania przez spółkę-matkę 100% kapitału spółki powiązanej występuje domniemanie faktycznego wywierania decydującego wpływu.²⁹ Podobne podejście stosowane jest, gdy spółka nadrzędna posiada „wszystkie lub prawie wszystkie” udziały w spółce powiązanej.³⁰ Domniemanie to jest wzruszalne. Jednocześnie możliwe jest uznanie, że podmioty, w odniesieniu do których nie jest możliwe zastosowanie domniemania wywierania decydującego wpływu, stanowią jedno przedsiębiorstwo. W takim przypadku konieczne jest wykazanie faktycznego wywierania decydującego wpływu.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (113) Prezes Urzędu uznał, że PZM i EŻ nie tworzą jednego organizmu gospodarczego na potrzeby stosowania reguł konkurencji. Po pierwsze, w sprawie niniejszej nie zachodzi domniemanie posiadania decydującego wpływu PZM na działania EŻ, gdyż PZM nie dysponuje wszystkimi lub prawie wszystkimi udziałami w kapitale zakładowym EŻ. W związku z tym dla stwierdzenia, że strony tworzą jeden organizm gospodarczy konieczne byłoby wykazanie, że EŻ nie decyduje niezależnie o swoim działaniu na rynku, ale wykonuje we wszystkich istotnych aspektach instrukcje kierowane do niej przez PZM.
- (114) Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie pozwoliła na stwierdzenie przez Prezesa Urzędu powyższej okoliczności. Po pierwsze, chociaż PZM jest większościowym udziałowcem EŻ, nie posiada on wystarczającej liczby głosów, aby móc samodzielnie podejmować uchwały Zgromadzenia Wspólników bez akceptacji ze strony przynajmniej części pozostałych udziałowców. Po wtóre, reprezentacja spółki wymaga co do zasady współdziałania obydwu członków zarządu, z których tylko jeden, powoływany musi zostać za zgodą PZM. Po trzecie, na dokonywanie przez spółkę najistotniejszych czynności z gospodarczego punktu widzenia (np. zawieranie umów sponsoringowych, czy dotyczących praw do transmisji rozgrywek) wymagana jest zgoda Zgromadzenia Wspólników wyrażona większością 3/4 głosów, a zatem również głosami przynajmniej części pozostałych udziałowców.

²⁸ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 10 września 2009 r. w sprawie C-97/08 P, *Akzo*, EU:C:2009:536, akapit 58.

²⁹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 10 września 2009 r. w sprawie C-97/08 P, *Akzo*, EU:C:2009:536, akapit 61.

³⁰ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 8 maja 2013 r. w sprawie C-508/11 P, *Eni*, EU:C:2013:289, akapit 47.

- (115) Również analiza treści zgromadzonej w sprawie korespondencji elektronicznej ukazującej sposób i formę dokonywania roboczych uzgodnień zmian w Regulaminie i Załączniku³¹ nie pozwala na przyjęcie wniosku, że PZM jednostronnie narzucał EŻ swoją wolę, a EŻ nie miał swobody wyrażenia niezależnego stanowiska. Korespondencja ta wskazuje bowiem, że strony prowadziły w niej uzgodnienia, ucierały swoje stanowiska i występowały w niej jak równorzędne podmioty.
- (116) Z uwagi na wszystkie powyższe okoliczności, Prezes Urzędu uznał, że PZM i EŻ stanowią odrębne organizmy gospodarcze podlegające samodzielnej odpowiedzialności antymonopolowej.

7. Rynek właściwy

Ramy prawne

- (117) Koncepcja rynku właściwego stanowi narzędzie analityczne służące weryfikowaniu, czy w kontekście określonej teorii szkody może dochodzić do zapobieżenia, ograniczenia lub zakłócenia konkurencji.
- (118) W orzecznictwie unijnym przyjęto, że obowiązek określenia rynku właściwego w kontekście stosowania art. 101 TFUE występuje jedynie, gdy bez zdefiniowania takiego rynku niemożliwe jest stwierdzenie, czy rozpatrywane porozumienie, decyzja związku przedsiębiorstw lub uzgodniona praktyka mogą mieć wpływ na handel między państwami członkowskim Unii Europejskiej (dalej: „**Państwa Członkowskie**”) oraz czy ich celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji wewnątrz rynku wewnętrznego.³²
- (119) Rynek właściwy posiada wymiar produktowy i geograficzny. Rynek właściwy produktowo obejmuje produkty lub usługi, które są substytucyjne lub w wystarczającym stopniu zamienne, nie tylko z uwagi na swoje obiektywne cechy, które sprawiają, że są one w stanie zaspokajać określone potrzeby konsumentów, ale także przy uwzględnieniu warunków konkurencji lub struktury podaży i popytu na danym rynku.³³ Rynek właściwy geograficznie to rynek obejmujący określony obszar, na którym produkt jest sprzedawany i na którym występują

³¹ Akapit (82).

³² Wyrok Sądu Unii Europejskiej z 16 września 2013 r. w sprawie T-396/10, *Zucchetti Rubinetteria SpA przeciwko Komisji Europejskiej*, EU:T:2013:446; wyrok Sądu Unii Europejskiej z 25 października 2005 r. w sprawie T-38/02, *Groupe Danone przeciwko Komisji Europejskiej*, EU:T:2005:367; wyroku Sądu Unii Europejskiej z 15 września 1998 r. w sprawach połączonych T-374/94, T-375/94, T-384/94 oraz T-388/94, *European Night Services i inni przeciwko Komisji Europejskiej*, EU:T:1998:198; wyrok Sądu Unii Europejskiej z 6 lipca 2000 r. w sprawie T-62/98, *Volkswagen przeciwko Komisji Europejskiej*, EU:T:2000:180.

³³ Wyrok Sądu Unii Europejskiej z 12 czerwca 1997 r. w sprawie T-504/93, *Tiercé Ladbroke przeciwko Komisji Europejskiej*, EU:T:1997:84, akapit 81.

wystarczająco homogeniczne warunki konkurencji.³⁴ Jednocześnie w przypadku naruszeń o charakterze horyzontalnym to w znacznej mierze przedmiot dyskusji między przedsiębiorstwami wskazuje na zakres produktowy i geograficzny rynku naruszenia.³⁵

- (120) W prawie krajowym przez „rynek właściwy” należy rozumieć – zgodnie z art. 4 pkt. 9 u.o.k.k. – rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (121) W odniesieniu do prawa unijnego Prezes Urzędu stwierdził, że naruszenie miało charakter naruszenia ze względu na cel i wpływało na handel między Państwami Członkowskimi.³⁶ Naruszenie to dotyczyło wskazanych w decyzji produktów (usług świadczonych przez profesjonalnych zawodników żużla) i odnosiło się do obszaru Polski. Kwestie charakteru naruszenia i wpływu na handel omawiane są szerzej w kolejnych częściach uzasadnienia decyzji.
- (122) Na potrzeby oceny praktyki opisanej w decyzji w kontekście prawa polskiego, Prezes Urzędu uznał, że do wyeliminowania, ograniczenia lub naruszenia konkurencji w inny sposób doszło na rynku zakupu usług świadczonych przez profesjonalnych zawodników żużla. O ich zakup konkurują ze sobą kluby żużlowe. Celem zakupu usług przez kluby jest sformowanie drużyny żużlowej (zespołu), która występuje w profesjonalnych rozgrywkach.
- (123) Usługi świadczone przez wszystkich profesjonalnych zawodników żużla są podobne pod względem właściwości, polegają m.in. na uczestniczeniu w treningach i rozgrywkach, a także prowadzeniu działalności marketingowej na rzecz klubów i sponsorów klubowych. Podstawowe różnice pomiędzy usługami poszczególnych żużlowców wynikają z ich indywidualnych umiejętności, kondycji sportowej, doświadczenia zawodowego, talentu, a także perspektywy kariery. Wymienione czynniki mają znaczenie przy wycenie proponowanych przez nich usług. Im lepszy będzie zawodnik, tym droższe będą jego usługi. Zawodnicy świadczący swoje usługi zawodowo rywalizują jednocześnie o transfer do poszczególnych klubów. Do najlepszych klubów zostają wybrani najlepsi zawodnicy, którzy

³⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 31 marca 1998 r. w sprawie C-68/94, *Kali und Salz*, EU:C:1998:148, akapit 143

³⁵ Por. wyrok Sądu Pierwszej Instancji z 15 czerwca 2005 r. w sprawach połączonych T-71/03, T-74/03, T-87/03 oraz T-91/03, *Tokai Carbon*, EU:T:2005:220, akapit 90. Zob. decyzję Komisji Europejskiej z 2 kwietnia 2014 r. w sprawie AT.39610 (*Power Cables*), akapit 652.

³⁶ Por. akapit (180).

prezentują najwyższy poziom gry, jak również posiadają największy potencjał dla rozwoju drużyny.

- (124) Kluby biorące udział w drużynowych rozgrywkach ligowych konkurują z innymi klubami, również tymi zagranicznymi, o usługi zawodników, którzy dysponują stosowną licencją sportową uprawniającą ich do udziału w rozgrywkach danej klasy żużlowej. Uzyskanie licencji wymaga od zawodnika odbycia stosownego szkolenia i zdania egzaminu, co ogranicza liczbę potencjalnych zawodników oferujących swoje usługi klubom żużlowym.
- (125) W każdym sezonie PGE Ekstraligi do rozgrywek kwalifikowane są najlepsze drużyny sportowe. Kluby, które nie są w stanie utrzymać swojej pozycji ligowej przechodzą do niższych rangą rozgrywek, rozpoczynając rywalizację z klubami niższego szczebla. Kluby Ekstraligi mogą być zainteresowane zakupem usług zawodnika występującego w niższej lidze rozgrywek, w sytuacji gdy zawodnik taki prezentuje wysoki poziom gry i może zwiększać potencjał drużyny. Podobnie, kluby występujące w niższych niż Ekstraliga rozgrywkach potencjalnie mogą pozyskać zawodników reprezentujących kluby z Ekstraligi, oferując im atrakcyjne wynagrodzenie za świadczone usługi, aby zwiększyć swoją szansę awansu do wyższej ligi. Tym samym uznać należy, że konkurencja o nabywanie usług zawodników żużla może mieć miejsce między klubami startującymi w różnych ligach.
- (126) Z powyższych względów, Prezes Urzędu uznał za zasadne, by w wymiarze produktowym określić rynek właściwy, na którym doszło do zawarcia porozumienia, jako rynek zakupu usług świadczonych przez profesjonalnych zawodników sportu żużlowego.
- (127) Prezes Urzędu uznaje, że rynek ten ma wymiar krajowy. Jak wynika z opisu zawartego w punkcie 2.1 uzasadnienia decyzji, zakup usług żużlowców odbywał się w ramach rozgrywek organizowanych przez PZM i EŻ, które mają charakter ogólnokrajowy i biorą w nich udział kluby z terytorium całej Polski.
- (128) Niezależnie od powyższego Prezes Urzędu ma na względzie, że w kontekście charakteru praktyki opisanej w decyzji (zob. pkt 8 niżej) zdefiniowanie rynku właściwego nie może wpływać na konkluzję co do samej legalności lub nielegalności tego rodzaju porozumienia.

8. Naruszenie reguł konkurencji

8.1. Porozumienia, praktyki uzgodnione i decyzje związków przedsiębiorstw

Ramy prawne

- (129) Zgodnie z art. 101 TFUE niezgodne z rynkiem wewnętrznym i zakazane są wszelkie decyzje związków przedsiębiorstw i wszelkie praktyki uzgodnione, które mogą mieć wpływ na handel

między Państwami Członkowskimi i których celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji wewnątrz rynku wewnętrznego.

- (130) Jednocześnie zgodnie z art. 6 u.o.k.k. zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Przez „porozumienia” zgodnie z art. 4 pkt. 5 u.o.k.k. rozumie się m.in.: (i) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych; (ii) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki.
- (131) Chociaż prawo unijne i polskie używają różnych pojęć do nazwania form współpracy między podmiotami rynkowymi, należy stwierdzić, że ich zakres przedmiotowy pozostaje tożsamy, tj. odnoszą się one do tych samych form współpracy. Polskie pojęcie „uchwał lub innych aktów związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych” oraz unijne pojęcie „wszelkich decyzji związków przedsiębiorstw” odnoszą się do tych samych rodzajów działań. Analogiczne zastrzeżenie odnosi się również do polskiego pojęcia „uzgodnień” i unijnego pojęcia „praktyk uzgodnionych”.
- (132) Poprzez uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców (wszelkie decyzje związków przedsiębiorstw w TFUE) należy rozumieć w szczególności statuty, okólniki, inne akty wewnętrzne, a także wytyczne bądź zalecenia o charakterze nieformalnym. Pojęcie obejmuje również zachowania faktyczne związku przedsiębiorców, które nie muszą przyjąć formy pisemnej, w szczególności zalecenia określonego zachowania się przez członków związku, wyrażone podczas spotkania.
- (133) Z kolei pojęcie uzgodnień (praktyk uzgodnionych w TFUE) należy rozumieć w taki sposób, iż dla stwierdzenia naruszenia wystarczające jest, aby między przynajmniej dwoma przedsiębiorstwami istniała zgodność woli, natomiast sposób, w jaki się ona objawia pozostaje nieistotny.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (134) Prezes Urzędu uznał, że działania opisane w pkt 4 uzasadnienia decyzji świadczą o istnieniu porozumienia w postaci uchwały organu statutowego związku przedsiębiorców (GKSŻ PZM), a zarazem decyzji związku przedsiębiorstw (w rozumieniu prawa unijnego).
- (135) Analiza będącego w posiadaniu Prezesa Urzędu materiału dowodowego pozwala uznać Regulamin oraz Załącznik za akty (uchwały) organów statutowych PZM, gdyż przyjmowane

są przez GKSŻ, która powoływana jest przez Zarząd Główny PZM w oparciu o § 31 ust. 2 pkt 8 statutu związku³⁷ i wykonuje zadania delegowane jej przez Zarząd Główny PZM.

- (136) Każdorazowe uchwalenie kolejnej wersji Regulaminu i Załącznika odbywało się w drodze decyzji (uchwały) GKSŻ. Wszystkie decyzje dotyczące powyższych dokumentów podejmowane były przez GKSŻ w wyniku jednomyślnego głosowania jej członków. Decyzje GKSŻ określały treść (kolejnych wersji) Regulaminu i Załącznika w sposób wiążący dla klubów żużlowych oraz zawodników żużla biorących udział w rozgrywkach organizowanych przez PZM i EŻ.
- (137) Każdorazowe uchwalenie kolejnych wersji omawianych dokumentów jest przedmiotem oficjalnego komunikatu GKSŻ, a ich aktualna treść jest publikowana na stronie internetowej PZM w zakładce zawierającej oficjalne dokumenty i regulaminy sportu żużlowego. Są one więc jawne dla nieograniczonego kręgu odbiorców, a w szczególności dla klubów sportowych, zawodników żużla i całego środowiska tego sportu.
- (138) Jednocześnie wskazać należy, że GKSŻ PZM jako podmiot zarządzający w I i II lidze żużlowej ma również uprawnienie do egzekwowania wobec klubów startujących w tych ligach obowiązku stosowania się do postanowień Regulaminu i Załącznika poprzez możliwość odmowy uznania przynależności klubowej zawodnika, w przypadku niezgodności kontraktu zawodnika zawartego z klubem z powyższymi dokumentami, a w konsekwencji odmowę dopuszczenia takiego zawodnika do startu w rozgrywkach.

8.1.1. Rola EŻ

- (139) Prezes Urzędu stwierdził, że EŻ współdziałała z PZM w realizacji praktyki ograniczającej konkurencję w zakresie klubów startujących w Ekstralidze Żużlowej. EŻ w oparciu o łączącą ją z PZM umowę o zarządzanie ligą zawodową uczestniczyła w opracowywaniu kolejnych wersji Załącznika w odniesieniu do regulacji mających obowiązywać w Ekstralidze. Przybierało to postać roboczych kontaktów (grup roboczych, udziału w grupach mailingowych, roboczych spotkań) pomiędzy przedstawicielami GKSŻ i EŻ³⁸. W ramach tych kontaktów wypracowywana była treść projektów przedmiotowego dokumentu, a obydwie strony ściśle współpracowały ze sobą w bezpośrednim wprowadzaniu zmian i poprawek, zarówno merytorycznych, jak i redakcyjnych³⁹. EŻ proponowała i akceptowała treść postanowień Załącznika (odnoszących się do rozgrywek o DMP), w tym również co do

³⁷ W wersji statutu z 18 maja 2013 r. był to § 31 ust. 2 pkt 9. W późniejszych wersjach numeracja ta uległa zmianie, przy zasadniczo tożsamej treści tego postanowienia.

³⁸ Akapity (79)-(81).

³⁹ Akapit (82).

wysokości stawek maksymalnych wynagrodzeń mających obowiązywać w klubach Ekstraligi⁴⁰.

- (140) PZM zobowiązany był natomiast do uzgadniania wszystkich projektów dokumentów dotyczących m.in. reguł organizacyjnych w Ekstralidze z EŻ, przy czym uzgodnienie takie następowało również w sytuacji, w której EŻ nie zgłosiła sprzeciwu wobec projektu takiego dokumentu⁴¹. W przypadku braku uzgodnienia (wyrażenia zgody) przez EŻ treści konkretnej regulacji, nie miałyby ona zastosowania w stosunku do Ekstraligi.
- (141) Co więcej, EŻ jako podmiot zarządzający Ekstraligą jest również odpowiedzialna m.in. za gromadzenie kontraktów zawieranych z zawodnikami przez kluby uczestniczące w rozgrywkach Ekstraligi Żużlowej oraz ich weryfikację w zakresie spełniania wymogów wynikających z Regulaminu.⁴² Sprawuje więc ona kontrolę nad realizacją przestrzegania postanowień Załącznika, w tym również w zakresie stosowania się przez kluby żużlowe do górnych limitów stawek wynagrodzeń. EŻ ma również uprawnienie do egzekwowania wobec klubów obowiązku stosowania się do postanowień Regulaminu i Załącznika poprzez możliwość odmowy uznania przynależności klubowej zawodnika, w przypadku niezgodności kontraktu zawodnika zawartego z klubem z regulacjami przyjmowanymi przez PZM, a w konsekwencji odmowę dopuszczenia takiego zawodnika do startu w rozgrywkach.⁴³
- (142) EŻ, jako podmiot organizujący rozgrywki Ekstraligi, nie zawiera umów z zawodnikami, ani nie uchwała Regulaminu, ani Załącznika. Jednakże bez jej wsparcia i akceptacji, PZM nie byłby w stanie lub miał istotnie ograniczoną możliwość wprowadzenia i utrzymywania regulacji dotyczących maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników startujących w rozgrywkach o DMP. Jednocześnie wskazać należy, że okoliczność, że działania EŻ nie odnosiły się bezpośrednio do rynku właściwego, na którym kluby żużlowe nabywają usługi zawodników żużla, nie wpływa na możliwość przypisania jej udziału w porozumieniu. Możliwość stwierdzenia udziału w porozumieniu przedsiębiorcy działającego na rynku innym niż rynek, na którym zostało zawarte porozumienie, została potwierdzona przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej m.in. w sprawie *AC-Treuhand AG*.⁴⁴ W przywołanym

⁴⁰ Akapit (83).

⁴¹ Akapit (81).

⁴² Akapit (85).

⁴³ Przy czym w świetle twierdzeń EŻ złożonych w stanowisku z dnia 7 grudnia 2021 r. sytuacja taka nigdy nie miała w rzeczywistości miejsca w czasie, w jakim EŻ zarządza ligą zawodową, tj. od 2007 r.

⁴⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 22 października 2015 r. w sprawie C-194/14 P – *AC-Treuhand AG*, ECLI:EU:C:2015:717. *AC-Treuhand*, firma doradcza oferująca usługi z zakresu m.in. zarządzania biznesowego oraz gromadzenia, przetwarzania i analizy danych rynkowych uczestniczyła w charakterze pomocnika w szeregu porozumień ograniczających konkurencję, w tym praktyk uzgodnionych, polegających na ustalaniu cen, podziale rynku według kryteriów ilościowych i podmiotowych oraz antykonkurencyjnej wymianie informacji. Porozumienia te zostały zawarte oraz oddziaływały na rynki, na których *AC-Treuhand* nie prowadziła działalności. Trybunał pomimo to stwierdził, że „zachowanie spółki *AC-Treuhand* wpisuje się bezpośrednio w wysiłki producentów stabilizatorów termicznych dotyczące zarówno negocjacji, jak i kontroli wypełniania zobowiązań podjętych przez owych producentów w ramach karteli, gdyż celem usług

wyroku Trybunał stwierdził m.in., że w takich sytuacjach, aby móc uznać, że dane przedsiębiorstwo uczestniczyło w naruszeniu i że ponosi ono odpowiedzialność za poszczególne elementy tego naruszenia, Komisja powinna udowodnić, że dane przedsiębiorstwo zamierzało przyczynić się swoim zachowaniem do wspólnych celów realizowanych przez ogół uczestników i że wiedziało ono o postępowaniu planowanym lub wprowadzanym w życie przez inne przedsiębiorstwa w dążeniu do tych samych celów lub że mogło to rozsądnie przewidzieć i było gotowe zaakceptować takie ryzyko.⁴⁵ W ocenie Trybunału Sprawiedliwości przy spełnieniu powyżej wskazanych warunków, odpowiedzialność za udział w porozumieniu lub praktyce uzgodnionej może ponosić przedsiębiorca nawet jeśli jego aktywność nie dotyczyła bezpośrednio realizacji praktyki ograniczającej konkurencję na rynku właściwym.⁴⁶

- (143) Materiał dowodowy wskazuje, że EŻ zdawała sobie sprawę z treści regulacji wprowadzanych przez PZM, znała intencje PZM stające za takim działaniem i świadomie oraz aktywnie je popierała. Jeżeli chodzi o wiedzę EŻ na temat działań PZM, które zakwalifikowane zostały jako praktyka ograniczająca konkurencję, to wskazać należy, że podejmowane one były przez PZM jawnie i były publicznie komunikowane. EŻ uczestniczyła w tworzeniu regulacji Regulaminu i Załącznika tym samym miała pełną wiedzę na temat ich treści. EŻ miała również świadomość, że jej zgoda na treść Regulaminu i Załącznika (zawierających m.in. postanowienia dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników żużla) warunkować będzie obowiązywanie tych regulacji w stosunku do klubów biorących udział w rozgrywkach Ekstraligi Żużlowej, gdyż jest to konsekwencją zawartych przez PZM i EŻ kolejnych umów o zarządzanie ligą zawodową.
- (144) Strony współtworząc projekty kolejnych wersji Załącznika zawierających maksymalne stawki wynagrodzeń zawodników żużla (następnie uchwalane przez GKSŻ) działały ze wspólnym celem jakim było wprowadzenie górnych limitów wydatków jakie kluby mogły przeznaczyć na nabywanie usług żużlowców. W konsekwencji, według twierdzeń obydwu stron, limity te miały w ich zamierzeniu zapewnić finansową stabilność klubów⁴⁷. W ocenie Prezesa Urzędu EŻ podejmowała działania związane z uzgadnianiem treści Załącznika w zakresie stawek wynagrodzeń (w odniesieniu do klubów Ekstraligi Żużlowej), ze świadomością celu jaki przyświecał wprowadzeniu takich regulacji.

świadczonych przez AC-Treuhand na podstawie zawartych z producentami umów o świadczenie usług była w istocie realizacja, w sposób w pełni świadomy, antykonkurencyjnych celów [...]”. Także przypis Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 8 lipca 2008 r., w sprawie T-99/04 – *AC-Treuhand AG*, EU:T:2008:256, akapity 120-122.

⁴⁵ Por. akapit 30 wyroku *AC-Treuhand AG*.

⁴⁶ Por. akapit 36 wyroku *AC-Treuhand-AG*.

⁴⁷ Stanowisko takie wyrażane również było przez strony w ich wspólnych pismach z dnia 25 lipca 2022 r. (odpowiedzi stron na zarzuty), 15 grudnia 2022 r. (odpowiedzi stron na szczegółowe uzasadnienie zarzutów) oraz 3 marca 2023 r. (stanowisku stron w związku z zawiadomieniem o zakończeniu postępowania dowodowego).

- (145) W konsekwencji Prezes Urzędu uznał, że EŻ współdziałała z PZM we wprowadzeniu i utrzymywaniu antykonkurencyjnej praktyki, w zakresie, w jakim ta odnosiła się do maksymalnych stawek wynagrodzeń obowiązujących w Ekstralidze.
- (146) Działania stron obejmowały decyzję związku przedsiębiorstw podjętą przez PZM i praktykę uzgodnioną pomiędzy PZM i EŻ w rozumieniu prawa unijnego i odpowiednio porozumienie w rozumieniu prawa krajowego, a całość składała się na jednolite i ciągłe naruszenie (patrz punkt 8.2. poniżej).

8.2. Jednolite i ciągłe naruszenie

Ramy prawne

- (147) W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE przyjmuje się, że naruszenie konkurencji może wynikać nie tylko z pojedynczego działania, ale również z serii działań lub działania o charakterze ciągłym, nawet jeżeli jeden lub kilka aspektów tego rodzaju działań mogłyby same w sobie i w oderwaniu od innych działań, stanowić naruszenie tego przepisu.⁴⁸ Innymi słowy możliwe jest uznanie, że kilka działań lub działanie ciągłe stanowi samo w sobie (w całości) naruszenie reguł konkurencji, nawet jeżeli jego poszczególne elementy mogłyby stanowić odrębne naruszenia i stać się przedmiotem odrębnych postępowań. Nie jest przy tym konieczne, aby każde działanie składające się na jednolite i ciągłe naruszenie stanowiło samodzielne naruszenie.⁴⁹
- (148) Jeżeli przedsiębiorstwo uczestniczyło w jednolitym i ciągłym naruszeniu poprzez własne zachowanie, które stanowiło porozumienie i które przyczyniało się do realizacji naruszenia jako całości, to możliwe jest przypisanie mu odpowiedzialności za całość naruszenia w odniesieniu do okresu, w którym uczestniczyło w tym naruszeniu.⁵⁰ Powyższe ma miejsce, gdy przedsiębiorstwo zamierzało własnym zachowaniem przyczynić się do realizacji celów naruszenia, a zarazem znało działania planowane lub wdrażane przez innych uczestników naruszenia lub mogło je przewidzieć.⁵¹ W każdym razie jednak przedsiębiorstwo ponosi odpowiedzialność za tę część naruszenia, w której uczestniczyło.⁵²

⁴⁸ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 8 lipca 1999 r. w sprawie C-49/92 P, *Anic Partecipazioni*, EU:C:1999:356, akapit 81; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 24 czerwca 2015 r. w sprawach połączonych C-293/13 P oraz C-294/13 P, *Fresh Del Monte*, EU:C:2015:416, akapit 156.

⁴⁹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 1 lipca 2010 r. w sprawie C-407/08 P, *Knauf Gips*, EU:C:2010:389, akapit 48.

⁵⁰ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 24 czerwca 2015 r. w sprawach połączonych C-293/13 P oraz C-294/13 P, *Fresh Del Monte*, EU:C:2015:416, akapit 157.

⁵¹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 8 lipca 1999 r. w sprawie C-49/92 P, *Anic Partecipazioni*, EU:C:1999:356, akapit 87; Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 7 stycznia 2004 r. w sprawach połączonych C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P oraz C-219/00 P, *Aalborg*, akapit 83.

⁵² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 24 czerwca 2015 r. w sprawach połączonych C-293/13 P oraz C-294/13 P, *Fresh Del Monte*, EU:C:2015:416, akapit 159.

- (149) Mając na względzie zasadniczą równowagę art. 6 u.o.k.k. oraz art. 101 TFUE należy stwierdzić, że koncepcja jednolitego i ciągłego naruszenia znajduje zastosowanie również w prawie polskim.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (150) Prezes Urzędu uznał, że naruszenie dokonane przez PZM i EŻ miało charakter naruszenia jednolitego i ciągłego. W ocenie organu antymonopolowego wszystkie opisane w pkt 4.1 uzasadnienia decyzji wersje Załączników, przyjmowane w kolejnych latach i dotyczące następujących po sobie sezonów rozgrywek żużlowych realizowały ten sam, wspólny cel jakim było ograniczenie cenowej konkurencji między klubami żużlowymi o nabywanie usług zawodników. Kolejne wersje Załącznika w relewantnym zakresie praktycznie nie różniły się treścią, a zmiany ulegały same kwoty limitów dopuszczalnych stawek wynagrodzeń. Były one również przyjmowane przez PZM w taki sposób, że nowsza wersja Załącznika bezpośrednio zastępowała wersję poprzednio obowiązującą. Wskazuje to również na to, że w samym zamyśle strony traktowały następujące po sobie regulacje dotyczące stawek wynagrodzeń jako jednolitą realizację z góry powziętego celu.
- (151) W odniesieniu do EŻ, Prezes Urzędu ponadto stwierdził, że znała ona cel wprowadzonych przez PZM regulacji i godziła się na niego. Chociaż EŻ jako organizator rozgrywek Ekstraligi samodzielnie nie uchwała Regulaminu i Załącznika, a jedynie uzgadnia te dokumenty, to bez jej akceptacji praktyka wprowadzona przez PZM nie mogłaby obowiązywać wobec klubów Ekstraligi. EŻ aktywnie brała również udział w redagowaniu i przygotowywaniu treści Załącznika (w tym w części dotyczącej wysokości wynagrodzeń zawodników), a po jego uchwaleniu przez PZM również w monitorowaniu przestrzegania przez kluby Ekstraligi jego postanowień. W ocenie Prezesa Urzędu EŻ może więc odpowiadać wspólnie z PZM za całość realizowanej praktyki w zakresie, w jakim ta odnosiła się do maksymalnych stawek wynagrodzeń obowiązujących w Ekstralidze.
- (152) W konsekwencji Prezes Urzędu uznał, że w sprawie niniejszej doszło do naruszenia, które miało charakter jednolity i ciągły, które zapoczątkowane zostało w dniu 4 listopada 2013 r.⁵³, a zakończone w dniu 31 października 2022 r.⁵⁴, pomimo tego, że każda kolejna uchwalona przez PZM wersja Załącznika zawierająca ustalenia co do maksymalnej ceny nabywania usług zawodników żużla mogłaby zostać zakwalifikowana odrębne naruszenie. W naruszeniu tym uczestniczyły PZM i EŻ, a całość ich działań składała się na decyzję związku przedsiębiorstw i praktykę uzgodnioną w rozumieniu prawa unijnego i porozumienie w rozumieniu prawa krajowego.

⁵³ Akapit (33).

⁵⁴ Akapit (74).

8.3. Zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji

Ramy prawne

- (153) Zakazy określone w art. 101 TFUE oraz art. 6 u.o.k.k. dotyczą porozumień, które ze względu na swój cel lub skutek zapobiegają, ograniczają lub zakłócają konkurencję (prawo unijne) oraz eliminują, ograniczają lub naruszają konkurencję w inny sposób (prawo polskie). W powyższym kontekście należy stwierdzić, że zarówno Państwa Członkowskie, jak i ustawodawca przewidziały dwie alternatywne formy naruszeń („ze względu na cel” i „ze względu na skutek”) oraz zakaz stosowania praktyk, których szkodliwość może przejawiać różny poziom.
- (154) W przypadku, gdy analiza wskazuje, że określone porozumienie ze względu na swój cel (przedmiot) zapobiegało, ograniczało lub zakłócało konkurencję, nie jest konieczne badanie skutków porozumienia.⁵⁵ Jak wskazał Trybunał Sprawiedliwości w wyroku w sprawie *Groupement des cartes bancaires* pewne rodzaje współpracy między przedsiębiorstwami można, z uwagi na sam ich charakter, uznać za szkodliwe dla prawidłowego funkcjonowania normalnej konkurencji. Zachowania, które prowadzą do horyzontalnego ustalania cen, należy uznać za mające tak wysokie prawdopodobieństwo wywołania negatywnych skutków dla, w szczególności, ceny, ilości czy jakości towarów czy usług, iż dla celów zastosowania art. 81 ust. 1 WE [aktualnie art. 101 ust. 1 TFUE – przyp. UOKiK] nie ma potrzeby wykazania, że wywołują one faktyczne skutki rynkowe. Z doświadczenia wynika bowiem, że tego rodzaju zachowania skutkują obniżeniem wielkości produkcji i wyższą ceną, pociągając za sobą ostatecznie nieprawidłowy podział zasobów, czego szkodliwe konsekwencje ponoszą w szczególności konsumenci. Do kategorii porozumień, które ze względu na swój cel ograniczają konkurencję, należy zaliczyć m.in. ustalanie cen, w tym ustalanie cen zakupu.⁵⁶ Ustalając, że konkretne porozumienie ograniczało konkurencję ze względu na cel, należy wziąć pod uwagę jego prawny oraz gospodarczy kontekst.⁵⁷ Uwzględnienia prawnego i gospodarczego kontekstu porozumienia nie należy mylić z analizą wywieranych przez praktykę skutków lub prowadzeniem analizy właściwej dla stwierdzenia, że porozumienie

⁵⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 11 września 2014 r. w sprawie C-67/13 P, *Groupement des cartes bancaires*, EU:C:2014:2204, akapity 49-51.

⁵⁶ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z 9 lipca 2003 r. w sprawie T-224/00, *Archer Daniels Midland*, EU:T:2003:195, akapit 117-120; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 13 grudnia 2006 r. w sprawach połączonych T-217/03 i T-245/03, *FNCBV i FNSEA*, EU:T:2006:391, akapit 83; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 7 listopada 2019 r. w sprawie T-240/17, *Campine NV i Campine Recycling NV*, EU:T:2019:778, akapity 296-297; wyrok Trybunału z 30 stycznia 1985 r. w sprawie 123/83, *Bureau national interprofessionnel du cognac przeciwko Guy Clair*, ECLI:EU:C:1985:33, akapit 22; decyzja Komisji Europejskiej z 20 października 2005 r. w sprawie COMP/C.38.281/B.2. *Raw tobacco Italy*, akapit 7; decyzja Komisji Europejskiej z 8 lutego 2017 r. w sprawie AT.40018, *Car Battery Recycling*, akapit 231-238.

⁵⁷ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 4 czerwca 2009 r. w sprawie C-8/08, *T-Mobile Netherlands*, EU:C:2009:343, akapit 31.

ogranicza konkurencję ze względu na skutek.⁵⁸ Porozumienie, które ma charakter porozumienia ograniczającego konkurencję ze względu na cel, nie przestaje być nielegalne z tego względu, że w konkretnym przypadku nie pociągnęło za sobą szkód.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (155) Prezes Urzędu uznał, że działania PZM i EŻ polegające na ustalaniu maksymalnych wysokości wynagrodzeń zawodników żużla stanowiły zachowanie naruszające art. 6 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k. oraz art. 101 ust. 1 lit. a) TFUE, gdyż ze względu na swój przedmiot (obiektywny cel) prowadziły do zapobieżenia, ograniczenia lub zakłócenia konkurencji na rynku właściwym.
- (156) W ocenie Prezesa Urzędu uzgodnienia w postaci ustalania limitów cenowych usług nabywanych przez kluby sportowe biorące udział w rozgrywkach żużlowych prowadziły do znaczącego ograniczenia konkurencji między tymi klubami. Czynienie ustaleń cenowych zaliczane jest do najcięższych ograniczeń konkurencji, gdyż dotyczy elementu najsilniej oddziałującego na relacje konkurencyjne między przedsiębiorcami.⁵⁹ Już z samego charakteru omawianej praktyki wynika domniemanie istotnie szkodliwego jej wpływu na konkurencję na rynku właściwym.⁶⁰ Zarazem uznać należy, że porozumienia, w ramach których konkurenci uzgadniają ceny produktów lub usług, które sprzedają lub kupują, są z zasady ograniczeniami ze względu na cel, przy czym nie jest konieczne, aby porozumienie w sposób wyraźny lub bezpośredni ustalało cenę sprzedaży lub zakupu: wystarczy, że strony uzgodnią pewne parametry struktury ceny.⁶¹
- (157) Kluby konkurują ze sobą w wymiarze rywalizacji sportowej dążąc do osiągnięcia jak najlepszych wyników w meczach, co przekłada się na ich pozycję w lidze w ramach mistrzostw organizowanych przez PZM i EŻ. Kluby konkurują ze sobą również w wymiarze komercyjnym, np. o pozyskanie sponsorów, czy kontraktów reklamowych. Lepsze wyniki klubu w rozgrywkach sportowych (a tym samym możliwość brania udziału w rozgrywkach

⁵⁸ Por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 11 września 2014 r. w sprawie C-67/13 P, *Groupement des cartes bancaires*, EU:C:2014:2204, akapit 81-83.

⁵⁹ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 maja 2008 r., sygn. XVII Ama 53/07.

⁶⁰ Przykładowo Komisja Europejska w *Wytycznych w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu* [komunikat Komisji z 24 kwietnia 2004 r., OJ C 101] wskazała, że „ograniczenia konkurencji ze względu na cel to ograniczenia, które ze swej natury mogą potencjalnie ograniczać konkurencję. Są to ograniczenia, które w świetle celów realizowanych przez wspólnotowe reguły konkurencji mają tak wysoki potencjał negatywnych skutków dla konkurencji, że dla celów stosowania art. 81 ust. 1 nie jest konieczne wykazywanie rzeczywistych skutków na rynku. Domniemanie to opiera się na poważnym charakterze ograniczenia i na doświadczeniu wykazującym, że ograniczenia konkurencji ze względu na cel mogą wywołać negatywne skutki na rynku i zagrozić celom realizowanym przez wspólnotowe reguły konkurencji. Ograniczenia ze względu na cel, takie jak ustalanie cen i podział rynku, zmniejszają produkcję i podnoszą ceny, co prowadzi do niewłaściwej alokacji zasobów, ponieważ towary i usługi wymagane przez klientów nie są produkowane. Prowadzą również do obniżenia dobrobytu konsumentów, ponieważ konsumenci muszą płacić wyższe ceny za dane towary i usługi” (par. 21).

⁶¹ Por. Dokument roboczy służb Komisji z 25 czerwca 2014 r. Wyjaśnienia dotyczące ograniczeń konkurencji „ze względu na cel” do celów określenia, które porozumienia mogą korzystać z obwieszczenia *de minimis* [SWD(2014) 198 final], s. 6.

wyższej ligi) mogą się również przekładać na wyższą sprzedaż biletów wstępu na mecze, czy akcesoriów nabywanych przez kibiców, etc.

- (158) Jak wskazano w akapicie (123), usługi świadczone przez profesjonalnych zawodników żużla są zróżnicowane przez indywidualne cechy zawodników, które mają znaczenie przy wycenie proponowanych przez nich usług. Poziom usług świadczonych przez zawodników ma natomiast bezpośrednie przełożenie na pozycję klubu w ligach rozgrywkowych oraz wzrost jego popularności wśród kibiców i sponsorów, co jest kluczowe dla zwiększenia przychodów z działalności klubu jako przedsiębiorcy. Ograniczenia wysokości wynagrodzeń prowadzą do sytuacji, w której kluby nie mogą zaoferować zawodnikom wyższych wynagrodzeń niż te wynikające z Załącznika, nawet jeżeli byłyby gotowe do tego, a tym samym zostaje zakłócona konkurencja cenowa między klubami o pozyskiwanie usług zawodników.
- (159) Poprzez wprowadzenie regulacji dotyczących maksymalnych stawek wynagrodzeń wyeliminowana została możliwość wynegocjowania przez zawodnika w kontrakcie o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego stawki wyższej niż ogólnie ustalona, co w konsekwencji mogło powodować także, że ogólnie wynagrodzenia zawodników żużla były niższe, niż w warunkach niezakłóconej konkurencji. Jeżeli wprowadzone ograniczenia ustanawiały maksymalny pułap stawek, które mogli osiągnąć najbardziej doświadczeni i utalentowani zawodnicy, z których pozyskaniem klub żużlowy mógł wiązać największe nadzieje na sukces w rywalizacji sportowej w rozgrywkach oraz największe korzyści marketingowe – to odpowiednio, wynagrodzenia pozostałych zawodników (np. młodszych, mniej doświadczonych) mogły kształtować się na niższym poziomie niż w przypadku braku istnienia takich ograniczeń. Odgórne wyznaczenie maksymalnych stawek wynagrodzeń powoduje, że kluby kupujące usługi sportowców będą płacić za nie ogólnie mniej niż w warunkach braku takiej ogólnie ustalonej ceny. W sytuacji natomiast gdyby takie regulacje nie obowiązywały, kluby żużlowe mogłyby samodzielnie kształtować swoją politykę cenową w odniesieniu do usług zawodników i niezależnie wyceniać wartość tych usług kierując się własnymi kryteriami, uwzględniającymi również konieczność swobodnego konkurowania cenowego z innymi klubami o pozyskanie danego zawodnika.
- (160) Co więcej, wprowadzone przez PZM regulacje dotyczące stawek maksymalnych, począwszy od 18 grudnia 2015 r. różnicowały ich wysokość w zależności od ligi, w ten sposób, że najwyższe dopuszczalne stawki obowiązywały w Ekstralidze, a najniższe w II lidze.⁶² Oznacza to, że klub startujący w II lidze nie miał możliwości zaoferowania zawodnikowi stawki wynagrodzenia dorównującej tej, jaką mógłby zaoferować klub z I ligi, a klub z I ligi, jak ten z Ekstraligi. W istotny sposób ograniczało to konkurencję między klubami z poszczególnych

⁶² Akapit (40).

lig o najlepszych zawodników. Klubowi startującemu w niższej lidze trudniej było o pozyskanie utalentowanego i doświadczonego zawodnika, który zwiększyłby szanse klubu w rozgrywkach sportowych, niż klubowi startującemu w lidze wyższej. W konsekwencji przekładało się to na szanse, jakie dany klub miał na awans do ligi wyższej lub ryzyko spadku do ligi niższej.⁶³

- (161) Wskazać również należy, że wprowadzone przez PZM maksymalne stawki wynagrodzeń zawodników leżały w interesie samych klubów żużlowych, gdyż limitowały one wydatki jakie te kluby musiały ponosić na nabywanie usług żużlowców. Dzięki wprowadzonym ograniczeniom presja cenowa wywierana przez zawodników na kluby była mniejsza, niż w sytuacji braku takich regulacji, co przekładać się mogło na możliwość osiągnięcia przez kluby korzyści finansowych w postaci niższych wydatków na wynagrodzenia, w stosunku do sytuacji, w której ceny (maksymalne stawki wynagrodzeń zawodników) nie zostałyby odgórnie ustalone. Kluby uczestniczące w rozgrywkach ligowych żużla, wszystkie będące członkami PZM, miały więc wspólny interes w utrzymywaniu przez PZM przedmiotowych regulacji Załącznika.
- (162) Jednocześnie, podkreślić należy, że na uznanie, że wprowadzenie maksymalnych stawek wynagrodzeń żużlowców prowadziło do ograniczenia lub zakłócenia konkurencji pomiędzy klubami żużlowymi nie mają wpływu intencje, jakimi kierował się PZM przyjmując takie regulacje, a w szczególności, przekonanie PZM o konieczności kontrolowania finansów klubów żużlowych, aby te nie prowadziły w sposób „nierozważny” polityki finansowej dotyczącej wynagrodzeń zawodników żużla.
- (163) Odpowiedzialność z tytułu naruszenia prawa konkurencji ma charakter obiektywny. Nie są więc istotne subiektywne przekonania strony, że jej działania nakierowane są na osiągnięcie korzystnych gospodarczo skutków, jeżeli jednocześnie realizuje obiektywnie niedozwolony cel praktyki. Bezprawności porozumienia nie wyłącza również działanie w dobrej wierze z przekonaniem, że nie narusza ono przepisów prawa. Świadomość naruszenia zakazów wynikających z ustawy nie ma znaczenia z punktu widzenia kwalifikacji zachowania przedsiębiorcy jako praktyki ograniczającej konkurencję.
- (164) Porozumienie ograniczyło jeden z istotnych elementów konkurencji pomiędzy klubami żużlowymi, to jest konkurencję w zakresie kształtowania cen zakupu usług zawodowych żużlowców. Realizacja tego typu praktyki wpłynęła na ograniczenie samodzielności działań klubów żużlowych na rzecz wspólnego (skoordynowanego przez PZM w ramach porozumienia) kształtowania ich sytuacji rynkowej. Z tej przyczyny, w ocenie Prezesa Urzędu

⁶³ Oczywiście sytuacje takie nie są zupełnie wyeliminowane, gdyż wynik rywalizacji sportowej nie jest determinowany jedynie czynnikiem wynagrodzeń samych zawodników, lecz wpływ na to może mieć chociażby czynnik pewnej losowości, strategii klubu na skład drużyny, działań trenerów, etc.

naruszenie to cechowało się istotną szkodliwością z punktu widzenia funkcjonowania konkurencji na rynku nabywania usług zawodników żużla.

- (165) Mając na względzie, że realizacja porozumienia miała w obiektywnym rozumieniu na celu ograniczenie konkurencji między klubami w zakresie konkurowania o usługi zawodników oraz była istotnie szkodliwa z punktu widzenia konkurencji między klubami żużłowymi, Prezes Urzędu uznał, że naruszenie stanowiło naruszenie „ze względu na cel”. Naruszenie to wchodzi w zakres, o którym mowa w art. 101 ust. 1 lit. a) TFUE oraz art. 6 ust. 1 pkt. 1 u.o.k.k.

Stanowisko stron postępowania

- (166) PZM i EŻ w toku postępowania wskazywały, że nie są wobec siebie aktualnymi lub potencjalnymi konkurentami (nie występują wobec siebie w jakiegokolwiek aktualnej, czy potencjalnej relacji horyzontalnej), jak również nie występuje między nimi relacja wertykalna (taka jak między dostawcą a dystrybutorem). Tym samym nie może być mowy w niniejszej sprawie o horyzontalnej (kartelowej) zмовie konkurentów rynkowych, ani też o innym (wertykalnym) naruszeniu. Ponadto, strony wskazały, że Prezes Urzędu powinien zwrócić uwagę na kontekst prawny i gospodarczy praktyki oraz rozważyć legalność praktyki w oparciu o jej rzeczywiste lub potencjalne skutki (przeprowadzić pełną analizę antymonopolową skutków zarzucanej praktyki). W tym kontekście strony wskazały, że obiektywnym celem ich działań było zapewnienie – z zachowaniem reguły proporcjonalności – ciągłości rozgrywek żużlowych i ochrona podmiotów działających w tym zakresie przed bankrutem (co mają obrazować przypadki upadłości dwóch klubów żużlowych przed wprowadzeniem regulacji dotyczących stawek wynagrodzeń oraz brak takich przypadków po ich wprowadzeniu). Dodatkowo, część zmian dotyczących maksymalnych stawek wynagrodzeń przypadała na sezony 2020 i 2021, w których cała światowa gospodarka zmagająca się z pandemią koronawirusa, co zdaniem stron powinno również być uwzględniane przez Prezesa Urzędu przy ocenie sprawy. W konsekwencji, działań stron nie można uznać za naruszenie konkurencji ze względu na cel, ani klasyfikować ich jako „klasycznej” zмовy cenowej.
- (167) W dalszej kolejności PZM i EŻ wskazywały, że wprowadzone limity nie miały jakiegokolwiek negatywnego wpływu na transfery zawodników żużlowych pomiędzy klubami, postanowienia Regulaminu nie ograniczały swobody kontraktowania zawodników (w szczególności w zakresie dotyczącym powierzchni reklamowych na stroju lub motocyklu zawodnika podczas zawodów ligowych – co jest istotnym elementem wynagrodzeń zawodników w sporcie żużlowym), a ponadto, od momentu wprowadzenia limitów, żaden klub żużlowy nie zbankrutował, a w okresie pandemii Polska jako jedyna na świecie zdołała przeprowadzić rozgrywki ligowe we wszystkich trzech klasach rozgrywkowych, co świadczyć ma o pozytywnych skutkach działań stron. Zdaniem PZM i EŻ w sprawie brak jest

jakichkolwiek dowodów na negatywny skutek naruszenia na zdefiniowany przez Prezesa Urzędu rynek właściwy, lecz wręcz przeciwnie, limity wynagrodzeń nie miały żadnego wpływu na możliwość kontraktowania zawodników przez kluby, a z perspektywy zawodników przyczyniały się one do zapewnienia bezpieczeństwa zapłaty należnego im wynagrodzenia. W konsekwencji w ocenie stron, rozwiązania przyjęte w Regulaminie przyczyniają się do tego, że rywalizują ze sobą stabilne finansowo kluby z zapewnionym zapleczem finansowym, którzy mają skutecznie i terminowo wypłacane wynagrodzenie, co uznać należy za sytuację stymulującą zrównoważoną konkurencję, a nie ją ograniczającą.

- (168) Odnosząc się do pierwszej grupy argumentów stron, że zarzucane im porozumienie nie może być kwalifikowane jako naruszenie ze względu na cel, Prezes Urzędu wskazuje co następuje. Stwierdzone w niniejszej sprawie porozumienie ograniczające konkurencję miało formę uchwały związku przedsiębiorców – tj. PZM, który zrzesza m.in. kluby żużlowe biorące udział w rozgrywkach ligowych żużla (co zostało szerzej omówione w pkt 8.1 uzasadnienia decyzji). W świetle definicji określonej w art. 4 pkt 5 u.o.k.k. uchwały związków przedsiębiorców są uważane za porozumienia, w takim samym stopniu jak umowy, czy uzgodnienia zawierane pomiędzy przedsiębiorcami. Mając na uwadze brzmienie zakazów określonych w art. 6 ust. 1 u.o.k.k. ograniczające konkurencję porozumienie (np. zmowa cenowa) w formie uchwały związku przedsiębiorców jest kwalifikowane tak samo jak umowa zawarta pomiędzy samymi przedsiębiorcami. Dlatego też regulacja przyjmowanego przez PZM Załącznika w zakresie ustalania limitów wynagrodzeń zawodników żużla mogła zostać uznana za horyzontalne porozumienie cenowe, zakazane przez art. 6 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k. (analogiczne rozważania mają zastosowanie do stosowania przepisów unijnych). Natomiast zarzut postawiony EŻ odnosił się do tego, że spółka współuczestniczyła wraz z PZM w opracowywaniu i uchwalaniu tego dokumentu, świadomie godząc się na ograniczające konkurencję regulacje dotyczące limitów wynagrodzeń zawodników i umożliwiając ich obowiązywanie również w stosunku do klubów startujących w Ekstralidze. Nie odnosił się on natomiast do tego, że PZM i EŻ zawarły między sobą umowę ograniczającą konkurencję pomiędzy klubami. Dlatego też rozważania dotyczące braku horyzontalnej czy wertykalnej relacji pomiędzy PZM i EŻ nie mają odniesienia do istoty tej sprawy.
- (169) O fakcie zakwalifikowania naruszenia stwierdzonego w niniejszej sprawie jako ograniczenia konkurencji ze względu na cel, zdecydował przedmiot regulacji wprowadzonej w Załączniku. Przedmiot ten ma charakter obiektywny, niezależny od motywów i intencji stron (celu subiektywnego). Strony podnosiły, że obiektywnym celem regulacji Załącznika miało być zapewnienie ciągłości rozgrywek żużlowych i ochrona podmiotów działających w tym zakresie (klubów żużlowych) przed bankructwem, a związane to było z realizacją zadań powierzonych stronom przez państwo. Z twierdzeniem takim nie można się zgodzić. Prezes

Urzędu dokonał analizy kontekstu prawnego i gospodarczego naruszenia. Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o sporcie polski związek sportowy ma wyłączne prawo do ustanawiania i realizacji reguł: sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez ten związek. Natomiast uprawnienia te nie odnoszą się do ustanawiania reguł dotyczących komercyjnej rywalizacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w danej dziedzinie sportu. Regulacje dotyczące limitów stawek wynagrodzeń, jakie kluby (będące niezależnymi przedsiębiorcami) mogły wypłacać swoim zawodnikom nie mieściły się w zakresie reguł sportowych, czy organizacyjnych sportu żużlowego lecz odnosiły się wprost do gospodarczego aspektu funkcjonowania klubów, co pośrednio przyznają same strony, wskazując na konieczność kontroli finansów uczestników rozgrywek żużlowych w celu uchronienia ich przed groźbą bankructwa (co jest gospodarczym, a nie sportowym aspektem funkcjonowania klubu).

- (170) Trybunał Sprawiedliwości w sprawie *Meca-Medina*⁶⁴ uznał m.in., że zapewnienie uczciwego przebiegu zawodów, zapewnienie równych szans sportowcom, zadbanie o ich zdrowie, uczciwość, obiektywizm w zawodach, jak również zagwarantowanie wartości etycznych w sporcie jest uzasadnionym celem ustanawiania reguł sportowych (przez związki sportowe). Tego typu („słuszne”) regulacje nie stanowią wówczas naruszenia art. 101 TFUE. Podobne stanowisko wyraziła Komisja Europejska w decyzji wydanej w sprawie Międzynarodowej Unii Łyżwiarskiej („*ISU*”).⁶⁵ Jednocześnie, za uzasadnione mogą zostać uznane tylko takie działania, które są konieczne (nieodłączne) do osiągnięcia tych celów oraz do nich proporcjonalne.
- (171) Oceniając argumentację stron dotyczącą tego, że celem wprowadzonych regulacji było zapewnienie ciągłości rozgrywek żużlowych i ochrona podmiotów działających w tym zakresie przed bankructwem Prezes Urzędu wziął pod uwagę specyfikę branży sportowej w ramach, której funkcjonuje PZM, EŻ, kluby sportowe oraz zawodnicy żużla, jak również specyfikę „produktu”, jaki w tym przypadku jest efektem działalności tych podmiotów, tj. meczu sportowego. Specyfika ta polega na tym, że współpraca między konkurentami (klubami sportowymi) jest niezbędna do wytworzenia produktu końcowego (widowiska sportowego), co odróżnia sektor sportowy od innych sektorów przykładowo związanych z produkcją towarów lub świadczeniem usług, w których przedsiębiorstwa konkurują ze sobą w celu zwiększenia swojego udziału w rynku kosztem swoich konkurentów. W konsekwencji, zapewnienie przez federację sportową stabilności funkcjonowania ligi, tak aby uczestniczące

⁶⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 18 lipca 2006 r. w sprawie C-519/04 P, ECLI:EU:C:2006:492, paragrafy 43 i 45.

⁶⁵ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 8 grudnia 2017 r. wydanej w sprawie AT.40208 – *International Skating Union's Eligibility rules*, paragrafy 211 i 212. Jednocześnie, w decyzji tej Komisja Europejska uznała, powołując się na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości że ochrona interesów gospodarczych lub finansowych nie stanowi jednak uzasadnionego celu, który mógłby uzasadniać ograniczenie konkurencji

w niej kluby sportowe mogły podejmować rywalizację sportową na równych warunkach może zostać uznane za uprawniony przedmiot ochrony ze strony PZM, w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości.

(172) Jednakże w ocenie Prezesa Urzędu z przyczyn opisanych poniżej wprowadzone w Załączniku regulacje dotyczące maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników żużla nie mogą zostać uznane za konieczne i proporcjonalne do realizacji celów jakimi miały być zapewnienie ciągłości rozgrywek i ochrona klubów żużlowych przed bankructwem:

- (i) po pierwsze, jeżeli celem działań PZM miało być zapewnienie stabilności finansowej klubów i uchronienie ich przed ewentualnymi upadłościami, to niespełniona jest przesłanka konieczności. Strony, jako podmioty zarządzające ligami mogły przyjąć bowiem inne instrumenty kontroli finansów klubów, gwarantujące, że w rozgrywkach brałyby udział jedynie podmioty dające wystarczającą rękojmię wypłacalności, a jednocześnie nie ingerujące w bezpośredni sposób w konkurencję między klubami o nabywanie usług zawodników. Strony same przyznają, że możliwe jest wprowadzenie innego rozwiązania, pozwalającego na realizację zakładanego celu;⁶⁶
- (ii) po drugie, wprowadzone przez strony ograniczenie w postaci narzucenia odgórnych maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników żużla nie prowadziło w sposób nierozłączny i proporcjonalny do celu w postaci zapewnienia stabilności finansowej klubów. Limity wysokości wynagrodzeń dla zawodników nie gwarantują wszakże, że kluby będą generalnie prowadziły stabilną politykę finansową, ani tego, że klub znajdujący się w złej sytuacji finansowej zdoła ją poprawić, dzięki obowiązywaniu takiego limitu. Na ekonomiczny rachunek przedsiębiorcy wpływ ma bowiem wiele czynników zarówno obiektywnych związanych z funkcjonowaniem gospodarki i danej branży, jak i wyłącznie subiektywnych, związanych z decyzjami biznesowymi kadry menadżerskiej danego przedsiębiorcy;
- (iii) wprowadzone przez PZM limity wynagrodzeń nie mogą zostać uznane za konieczne i proporcjonalne również z tej przyczyny, że nie odnosiły się one do rzeczywistej sytuacji finansowej klubów, których dotyczyły. Każdy klub biorący udział w rozgrywkach danej ligi obowiązywał dokładnie taki sam limit wynagrodzeń na każdego zawodnika, niezależnie od zdolności takiego klubu do ponoszenia takich wydatków. W konsekwencji kluby, których sytuacja finansowa pozwalałaby na wypłatę wynagrodzeń wyższych (niż ustanowione limity) bez ryzyka bankructwa nie mogły tego robić,

⁶⁶ Pismo stron z 15 grudnia 2022 r. odpowiedź na szczegółowe uzasadnienie zarzutów, akapit 13, k. 527-532.

natomiast kluby, których sytuacja finansowa nie byłaby stabilna wciąż mogłyby kontraktować usługi zawodników w ramach ustanowionych limitów;⁶⁷

- (iv) wprowadzone regulacje różnicowały natomiast sytuację klubów ze względu na ligę, w której rywalizowały, co przekładało się na potencjalne szanse klubu na awans do ligi wyższej. Jak już było wyjaśnione w akapicie (160), ze względu na zróżnicowane stawki limitów, kluby rywalizujące w ligach niższych, miały z zasady mniejsze perspektywy pozyskania najlepszych zawodników od klubów startujących w ligach wyższych;
 - (v) ponadto zauważyć należy, że uzasadnienie oparte o argument konieczności dbania o dobrą kondycję finansową podmiotów dokonujących antykonkurencyjnych uzgodnień jest potencjalnie prawdziwe dla wszystkich uzgodnień cenowych dokonywanych pomiędzy konkurentami i nie wyłącza odpowiedzialności za naruszenie reguł ochrony konkurencji. Zasadniczym celem niemalże każdego horyzontalnego porozumienia dotyczącego cen zakupu jest bowiem zwiększenie opłacalności prowadzonej działalności i zmniejszenie ryzyka gospodarczego przedsiębiorców biorących udział w porozumieniu. Fakt, że praktyka ograniczająca konkurencję jest korzystna dla uczestników tej praktyki w żaden sposób nie może stanowić argumentu przemawiającego za jej legalnością. Jednocześnie jak wskazała Komisja Europejska w decyzji *ISU* (paragraf 220) ochrona interesów gospodarczych lub finansowych nie stanowi uzasadnionego celu, który mógłby uzasadniać ograniczenie konkurencji.
- (173) W świetle powyższego Prezes Urzędu nie podzielił stanowiska stron, że wprowadzenie limitów wynagrodzeń dla zawodników żużla było konieczną i proporcjonalną realizacją uzasadnionego celu w postaci zapewnienia ciągłości rozgrywek żużlowych i ochrony podmiotów w nich biorących udział.
- (174) Odnosząc się do drugiej grupy argumentów stron, że podejmowane przez nie działania nie powodowały skutku w postaci wyeliminowania, ograniczenia, czy naruszenia konkurencji, Prezes Urzędu wskazuje po pierwsze, że w przypadku naruszeń kwalifikowanych jako ograniczenie konkurencji ze względu na cel nie ma konieczności badania występowania antykonkurencyjnego skutku naruszenia. Posłużenie się w art. 6 u.o.k.k., jak i art. 101ust. 1 TFUE spójnikiem „lub” oznacza, że sklasyfikowanie określonego porozumienia jako mającego antykonkurencyjny cel (co należy badać w pierwszej kolejności) zwalnia z wymogu udowodnienia antykonkurencyjnego skutku tego porozumienia. Nie ma więc potrzeby analizy

⁶⁷ Dostrzec należy, że w hipotetycznym przypadku ustanowienia przez PZM zróżnicowanych limitów wynagrodzeń powstałoby ryzyko zarzutu, że tym samym stwarza się nierówne warunki rywalizacji sportowej między klubami, jednakże w ocenie Prezesa Urzędu argument taki nie przemawia za koniecznością ustanawiania jednolitych limitów, lecz za nieproporcjonalnością przyjętego przez PZM narzędzia do osiągnięcia celu jakim miało być zapewnienie stabilności finansowej klubów.

skutków jego stosowania oraz wykazania, że wywołało ono negatywne dla konkurencji skutki na rynku⁶⁸. Ze względu na jednoznaczny antykonkurencyjny cel (przedmiot) zakwestionowanych regulacji nie było konieczności badania, czy wywołały one również antykonkurencyjny skutek.

- (175) Niemniej jednak Prezes Urzędu wskazuje, że dla uznania praktyki za ograniczającą konkurencję w rozumieniu art. 6 ust. 1 u.o.k.k. i art. 101(1) TFUE nie jest konieczne, aby prowadziła ona do całkowitego i trwałego wyeliminowania konkurencji na danym rynku właściwym. Dlatego też irrelevantny z punktu widzenia odpowiedzialności za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję jest argument, że w trakcie obowiązywania zakwestionowanych regulacji dochodziło do transferów zawodników pomiędzy klubami, a klubom nie wyłączono możliwości kontraktowania z wybranymi przez siebie zawodnikami, czy też, że kluby mogły zawierać z zawodnikami również inne umowy, niż kontrakty o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego (np. umowy marketingowe, czy umowy na wykorzystywanie wizerunku zawodnika przez klub), które mogły dawać klubom osobny tytuł do wynagradzania zawodników. Taki stan rzeczy nie neguje faktu, że konkurencja cenowa pomiędzy klubami o pozyskiwanie usług zawodników została ograniczona istnieniem maksymalnych stawek wynagrodzeń. Okoliczność taka (brak wyłączenia konkurencji w całości na skutek stosowania praktyki) może natomiast być uwzględniana na etapie badania stopnia naruszenia przy określeniu wysokości kary nakładanej na strony. Prezes Urzędu wziął ją również pod uwagę w sprawie niniejszej.
- (176) Również i argument o braku bankructw klubów startujących w ligach żużlowych zdaniem stron na skutek wprowadzenia przez PZM limitów wynagrodzeń zawodników nie może w ocenie Prezesa Urzędu świadczyć o występowaniu prokonkurencyjnych skutków przedmiotowych regulacji Załącznika. Brak jest tu bowiem bezpośredniego i logicznie poprawnego związku przyczynowo skutkowego. Fakt, że dwa kluby spośród kilkunastu czy nawet kilkudziesięciu, startujących w ligach żużlowych w okresie kilkunastu lat stały się niewypłacalne, a istotną pozycją ich zobowiązań były zobowiązania wobec zawodników, nie pozwala na wyprowadzenie konkluzji, że gdyby wówczas obowiązywały limity wynagrodzeń, to kluby te nie stałyby się niewypłacalne, ani tym bardziej konkluzji, że to właśnie na skutek wprowadzenia tych limitów przez PZM żaden inny klub startujący w ligach żużlowych nie ogłosił po tej dacie upadłości.
- (177) W konsekwencji Prezes Urzędu uznał, że stwierdzone w niniejszej sprawie naruszenie stanowiło ograniczenie konkurencji ze względu na cel oraz nie podzielił stanowiska stron, że wprowadzone limity stawek wynagrodzeń nie miały żadnego negatywnego wpływu na

⁶⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2019 r., sygn. I NSK 1/19; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 grudnia 2012 r., sygn. VI ACa 752/12.

możliwość swobodnego konkurencji między klubami o usługi profesjonalnych zawodników żużla.

8.4. Wpływ na handel między Państwami Członkowskimi

Ramy prawne

- (178) Prawo unijne znajduje zastosowanie w odniesieniu do spraw, w których występuje wpływ na handel między Państwami Członkowskimi. Pojęcie wpływu na handel nie zostało zdefiniowane w aktach prawodawczych Unii Europejskiej. Zagadnienie wpływu na handel zostało opisane przez Komisję Europejską w komunikacie „*Wytyczne w sprawie pojęcia wpływu na handel zawartego w art. 81 i 82 Traktatu*”. Powyższy dokument nie ma charakteru wiążącego dla Państw Członkowskich.
- (179) Przyjmuje się, że pojęcie wpływu na handel ma charakter szeroki, tj. obejmuje różne sposoby wpływu na ten handel (bezpośredni lub pośredni, rzeczywisty lub potencjalny). W ocenie sądów unijnych w większości spraw wykazanie w należyтым stopniu, że wpływ na handel rzeczywiście wystąpił może nie być możliwe i w związku z tym wystarczające jest wskazanie na zdolność praktyki do wpływania na handel.⁶⁹ Wpływ powinien mieć charakter odczuwalny. Ograniczenie geograficzne praktyki do terytorium jednego Państwa Członkowskiego nie wyklucza istnienia wpływu na handel. Sądy unijne przyjmują, że istnieje „*molne domniemanie*” istnienia wpływu na handel, jeżeli naruszenie odnosi się do całego obszaru Państwa Członkowskiego.⁷⁰

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (180) Prezes Urzędu uznał, że wpływ praktyk opisanych w pkt. 4 uzasadnienia decyzji na handel między Państwami Członkowskimi występował i miał charakter przynajmniej potencjalnie odczuwalny.
- (181) O spełnieniu przesłanki wpływu na handel między Państwami Członkowskimi może świadczyć fakt, że opisane w decyzji działania odnosiły się do obszaru całego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. obszaru stanowiącego istotną część rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Praktyki te ograniczały konkurencję odnosząc się do relacji horyzontalnych

⁶⁹ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z 15 marca 2000 r. w sprawach połączonych T-25/95, T-26/95, T-30/95, T-31/95, T-32/95, T-34/95, T-35/95, T-36/95, T-37/95, T-38/95, T-39/95, T-42/95, T-43/95, T-44/95, T-45/95, T-46/95, T-48/95, T-50/95, T-51/95, T-52/95, T-53/95, T-54/95, T-55/95, T-56/95, T-57/95, T-58/95, T-59/95, T-60/95, T-61/95, T-62/95, T-63/95, T-64/95, T-65/95, T-68/95, T-69/95, T-70/95, T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 i T-104/95, *Cimenteries CBR i inimi*, EU:T:2000:77, akapit 3376.

⁷⁰ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 24 września 2009 r. w sprawach połączonych C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P i C-137/07 P, *Erste Group Bank*, EU:C:2009:576, akapit 38-39; wyrok Trybunału z dnia 11 lipca 1985 r. w sprawie 42/84 - *Remia BV*, ECLI:EU:C:1985:327, akapit 22.

(bezpośrednio między konkurującymi klubami) i dotyczyły ustalania ceny zakupu usług zawodników żużla. Natomiast zgodnie z praktyką unijnego prawa konkurencji porozumienie rozciągające się na całe terytorium Państwa Członkowskiego z samej swej istoty skutkuje odtworzeniem podziału jednego rynku unijnego na rynki krajowe i tym samym utrudnia wzajemne przenikanie się rynków.⁷¹ Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej przyjął domniemanie, że porozumienie horyzontalne rozciągające się na terytorium całego Państwa Członkowskiego jest w stanie wpłynąć na handel pomiędzy Państwami Członkowskimi.⁷²

- (182) W dalszej kolejności należy wskazać, że polskie profesjonalne rozgrywki żużlowe cechuje wysoki poziom, a polskie ligi żużlowe uchodzą za jedne z najlepszych na świecie. W polskich klubach startuje wielu zagranicznych zawodników (z państw takich jak Dania, Szwecja, Wielka Brytania, Niemcy, Czechy, ale też np. Australia). Zarówno polscy, jak i zagraniczni żużlowcy mogą rywalizować w kilku ligach krajowych jednocześnie, najczęściej w polskiej, szwedzkiej, duńskiej, ale również czeskiej czy niemieckiej. Wprowadzenie przepisów dotyczących maksymalnych wynagrodzeń zawodników może wpływać więc potencjalnie na sytuację klubów i zawodników z innych Państw Członkowskich, np. w ten sposób, że gdy wszystkie polskie kluby obowiązują jeden ogólnie wprowadzony limit wynagrodzeń dla zawodników, kluby zagraniczne rywalizujące o usługi profesjonalnych zawodników, spotykają się z mniejszą presją konkurencyjną ze strony klubów polskich niż miałyby to miejsce w braku takich ograniczeń. Jednocześnie ze względu na wielkość polskiego rynku (w rozumieniu liczby lig rozgrywkowych i biorących w nich udział klubów) w porównaniu do rynków innych państw (gdzie niejednokrotnie jest tylko jeden lub dwa poziomy rozgrywek, a liczba biorących w nich udział klubów jest dużo mniejsza), kwestionowane działania na polskim rynku mogą potencjalnie wpływać na wyznaczenie pewnego standardu (poziomu wynagrodzeń), uchodzącego za punkt odniesienia również dla klubów zagranicznych, co może mieć wpływ np. na stawki jakie kluby te są gotowe wypłacać zawodnikom, a tym samym powodować zniekształcenie konkurencji pomiędzy klubami w państwach UE.
- (183) Prezes Urzędu uznał, że powyższe okoliczności wskazują, że w sprawie występuje wpływ na handel między Państwami Członkowskimi, a co za tym idzie ma zastosowanie Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

⁷¹ Wyrok z 17 października 1972 r. *Vereeniging przeciwkoan Cementhandelaren*, sprawa 8/72, EU:C:1972:84, pkt 29; wyrok z 19 lutego 2002 r. *J.C.J. Wouters*, C-309/99, EU:C:2002:98, pkt 95; wyrok z 18 czerwca 1998 r. *Komisja przeciwko Włochom*, C-35/96, EU:C:1998:303, pkt 48; wyrok z 4 września 2009 r. *Erste Group Bank AG i inni*, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P i C-137/07 P, EU:C:2009:576, pkt 43; decyzja Komisji z 24 czerwca 2004 r. *Barème d'honoraires de l'Ordre des Architectes belges*, COMP/38.549, pkt 100.

⁷² Wyrok z 4 września 2009 r. *Erste Group Bank AG i inni*, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P i C-137/07 P, EU:C:2009:576, pkt 43.

8.5. Niepodleganie wyłączeniom spod zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję

8.5.1. Brak zastosowania reguły *de minimis*

Ramy prawne

- (184) Sądy unijne przyjmują, że zakaz określony w art. 101 TFUE znajduje zastosowanie do naruszeń o charakterze odczuwalnym. Jednocześnie przyjmuje się, że jeżeli naruszenie posiada wpływ na handel między Państwami Członkowskimi i jest naruszeniem „ze względu na cel”, to zapobiega, ogranicza lub zakłóca konkurencję w sposób odczuwalny.⁷³
- (185) W prawie polskim ustawodawca określił regułę *de minimis* w art. 7 u.o.k.k. Zgodnie z art. 7 ust. 3 u.o.k.k. reguła ta nie znajduje zastosowania do porozumień podziałowych, cenowych oraz dotyczących przetargów.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (186) Z uwagi na fakt, że naruszenie będące przedmiotem decyzji może w ocenie Prezesa Urzędu wpływać na handel między Państwami Członkowskimi i zapobiega, ogranicza lub zakłóca konkurencję ze względu na cel naruszenia, Prezes Urzędu stwierdził, że naruszenie to ma charakter odczuwalny w rozumieniu prawa unijnego.
- (187) Mając jednocześnie na względzie, że reguła *de minimis* nie znajduje w prawie polskim zastosowania do porozumień cenowych a naruszenie będące przedmiotem decyzji ma w ocenie Prezesa Urzędu taki charakter, Prezes Urzędu stwierdził, że naruszenie to ma charakter odczuwalny w rozumieniu prawa polskiego.

8.5.2. Brak zastosowania wyłączenia grupowego

Ramy prawne

- (188) Stosownie do art. 8 ust. 3 u.o.k.k. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć określone rodzaje porozumień spełniające przesłanki, o których mowa w ust. 1, spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 u.o.k.k., biorąc pod uwagę korzyści, jakie mogą przynieść określone rodzaje porozumień. Z kolei w unijnym prawie ochrony konkurencji wyłączenie może wynikać ze stosownego rozporządzenia Komisji.

Zastosowanie prawa w sprawie

⁷³ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 13 grudnia 2012 r. w sprawie C-226/11, *Expedia*, EU:C:2012:795, akapit 37.

- (189) W ocenie Prezesa Urzędu żadne z rozporządzeń – polskich i unijnych – przewidujących wyłączenie grupowe spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję nie wyłącza spod zakazu porozumienia będącego przedmiotem postępowania. Mając na względzie powyższe Prezes Urzędu stwierdził, że w sprawie doszło do naruszenia reguł konkurencji.

8.5.3. Brak spełnienia warunków wyłączenia indywidualnego

Ramy prawne

- (190) Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 u.o.k.k. oraz art. 101 ust. 3 TFUE w odniesieniu do porozumień, które spełniają warunki określone w tych przepisach, nie stosuje się zakazu określonego odpowiednio w art. 6 u.o.k.k. oraz art. 101 ust. 1 TFUE.
- (191) Zgodnie z art. 8 ust. 1 u.o.k.k. możliwość zastosowania wyłączenia indywidualnego zależy od łącznego spełnienia przez porozumienie następujących przesłanek:
- (i) przyczynia się ono do polepszenia produkcji, dystrybucji towarów lub do postępu technicznego lub gospodarczego;
 - (ii) zapewnia nabywcy lub użytkownikowi odpowiednią część wynikających z porozumienia korzyści;
 - (iii) nie nakłada na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
 - (iv) nie stwarza tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów.

- (192) Analogicznie powyższe przesłanki są sformułowane w art. 101 ust. 3 TFUE.

- (193) Zgodnie z art. 8 ust. 2 u.o.k.k. oraz art. 2 Rozporządzenia 1/2003 ciężar dowodowy w zakresie wykazania spełnienia warunków określonych odpowiednio w art. 8 ust. 1 u.o.k.k. oraz 101 ust. 3 TFUE spoczywa na odpowiednio przedsiębiorcy lub przedsiębiorstwie.

Zastosowanie prawa w sprawie

- (194) Wobec braku przedstawienia przez strony dowodów na spełnienie warunków, o których mowa w art. 8 ust. 1 u.o.k.k. i art. 101 ust. 3 TFUE, Prezes Urzędu stwierdził, że rozpatrywane porozumienie nie jest objęte wyłączeniem indywidualnym.

9. Okres naruszenia oraz odpowiedzialność stron za naruszenie

Ramy prawne

- (195) Zgodnie z prawem unijnym podmiotami, między którymi zgodnie z art. 101 TFUE zakazane jest stosowanie praktyk ograniczających konkurencję, są przedsiębiorstwa. Z kolei art. 6 u.o.k.k. mówi ogólnie (bezosobowo) o zakazie zawierania porozumień ograniczających konkurencję.
- (196) Zgodnie z art. 10 u.o.k.k. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazów określonych w art. 6 u.o.k.k. lub art. 101 TFUE.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (197) W ocenie Prezesa Urzędu PZM i EŻ uczestniczyły w naruszeniu art. 6 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k. oraz art. 101 ust. 1 lit. a) TFUE. Powody powyższego omówiono w pkt. 8. uzasadnienia decyzji.
- (198) Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że opisane w decyzji działania PZM i EŻ miały miejsce od dnia 4 listopada 2013 r., tj. od dnia, w którym pierwszy raz przyjęto wersję Załącznika zawierającą ustalenia co do maksymalnych stawek zawodników żużla⁷⁴.
- (199) W dniu 31 października 2022 r. PZM przyjął nową wersję Załącznika, która nie zawierała ustaleń co do maksymalnych stawek profesjonalnych zawodników żużla⁷⁵.
- (200) Wobec tego Prezes Urzędu przypisał PZM i EŻ odpowiedzialność za naruszenie art. 6 ust. 1 pkt. 1 u.o.k.k. oraz art. 101 ust. 1 lit. a) TFUE w okresie od 4 listopada 2013 r. do 30 października 2022 r.

10. Kary pieniężne nakładane na podstawie art. 106 u.o.k.k.

Ramy prawne

- (201) Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt. 1 u.o.k.k. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6 u.o.k.k., w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8 u.o.k.k.

⁷⁴ Akapit (33).

⁷⁵ Akapit (74).

- (202) Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt. 2 u.o.k.k. karę w tej samej maksymalnej wysokości Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, który naruszył art. 101 TFUE.
- (203) Zgodnie z orzecznictwem unijnym, w sprawach, w których narodowy organ ochrony konkurencji stwierdza jednocześnie naruszenie prawa unijnego i prawa krajowego, możliwe jest przyjęcie różnych sposobów nałożenia kary.⁷⁶ Możliwe jest nałożenie dwóch odrębnych kar w jednej sprawie – jednej za naruszenie prawa unijnego i jednej za naruszenie prawa ustanowionego przez Państwo Członkowskie – lub nałożenie jednej kary za oba naruszenia.
- (204) Zgodnie z art. 111 ust. 1 u.o.k.k. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanych kar pieniężnych, uwzględnia w szczególności okoliczności naruszenia przepisów tej ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia oraz specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia.
- (205) Prezes Urzędu bierze także pod uwagę przy wymierzaniu kar pieniężnych okoliczności obciążające i łagodzące, o których mowa w art. 111 ust. 3-4 u.o.k.k.
- (206) Wymierzając kary Prezes Urzędu posługuje się zasadami określonymi w wydanych przez siebie 31 marca 2021 r., zgodnie z art. 31a u.o.k.k., „Wyjaśnieniach dotyczących ustalania wysokości kar pieniężnych dla przedsiębiorców w sprawach związanych z naruszeniem zakazu praktyk ograniczających konkurencję (2021)” (dalej: „**Wyjaśnienia w sprawie kar dla przedsiębiorców**”). Przedstawiona w powołanych wyjaśnieniach metodyka ustalania kar została oparta na normatywnych przesłankach określania kar i dotychczasowym dorobku orzecznictwa w sprawach antymonopolowych. Zgodnie z akapitem 4 Wyjaśnień w sprawie kar dla przedsiębiorców podstawą określania wysokości kary pieniężnej jest obrót ustalony zgodnie z art. 106 ust. 3 i kolejne u.o.k.k. za ostatni rok, w którym stosowana była praktyka ograniczająca konkurencję.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (207) Mając na względzie wskazane wyżej stanowisko Trybunału Sprawiedliwości, Prezes Urzędu wymierzył każdemu z określonych w decyzji podmiotów jedną karę, która jest karą za udział w praktyce, naruszającej zarówno unijne, jak i polskie reguły konkurencji. Kary nie podlegały podwyższeniu ze względu na liczbę kwalifikacji prawnych (podwójna kwalifikacja wynikająca z zastosowaniem prawa unijnego i polskiego), co oznacza, że całość kar

⁷⁶ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie C-617/17, *Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.*, EU:C:2019:283.

Prezes Urzędu będzie uznawał za adekwatną niezależnie od występowania podwójnej kwalifikacji prawnej naruszenia.

- (208) Na dzień wydania niniejszej decyzji ani PZM, ani EŻ nie dysponowały danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za ostatni rok obrotowy trwania praktyki (tj. 2022 r.). Mając to na uwadze, kierując się wynikającym z Wyjaśnień w sprawie kar dla przedsiębiorców uregulowaniem, że przy ustalaniu kwoty obrotu będącego podstawą do nałożenia kary, zastosowanie mają reguły określone w art. 106 ust. 3 i kolejnych u.o.k.k. (akapit 4 Wyjaśnień w sprawie kar dla przedsiębiorców), kary nałożone na wskazane w decyzji podmioty zostały w myśl art. 106 ust. 7 pkt 1 u.o.k.k. wyliczone w oparciu o obrót stron postępowania w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok trwania praktyki (tj. 2021 r.).

10.1. Umyślność

- (209) Prezes Urzędu uznał, że podmioty wskazane w pkt. 2.2 decyzji dokonały naruszenia umyślnie. Prezes Urzędu stwierdził, że dokonując ustaleń co do wprowadzenia jednolitych maksymalnych stawek wynagrodzeń, strony zmierzały do ograniczenia cenowej konkurencji pomiędzy poszczególnymi klubami żużłowymi o nabywanie usług zawodników żużla.
- (210) PZM jako związek przedsiębiorców zrzeszający kluby żużlowe wyznaczał ceny zakupu usług nabywanych przez te kluby. Działanie takie – jak wskazuje sam PZM – służyć miało dbaniu o dobrą sytuację finansową klubów. Odbywało się to jednak z pokrzywdzeniem zawodników, czyli dostawców kupowanych przez kluby usług. Umyślnie zatem dokonano, w ramach związku zrzeszającego kluby żużlowe, uzgodnień cenowych mających za zadanie poprawę wyników finansowych tych klubów. EŻ współdziałała w opracowywaniu i uchwalaniu regulacji dotyczących limitów wynagrodzeń. Tym samym swoim działaniem świadomie przyczyniła się do osiągnięcia wspólnego, antykonkurencyjnego celu wyznaczonego przez PZM.

10.2. Stopień naruszenia

- (211) Ustalając wymiar kar pieniężnych Prezes Urzędu wziął w pierwszej kolejności pod uwagę stopień naruszenia. Dokonując oceny stopnia naruszenia Prezes Urzędu wziął pod uwagę dwie grupy okoliczności: (i) naturę naruszenia; oraz (ii) czynniki związane ze specyfiką rynku oraz działalnością przedsiębiorców.
- (212) Zmierząc do zachowania większej jednolitości polityki karania, Prezes Urzędu przy ocenianiu natury naruszenia wyróżnia naruszenia:
- a) bardzo poważne, przez które Prezes Urzędu rozumie naruszenia art. 6 u.o.k.k. lub art. 101 TFUE polegające w szczególności na dokonywaniu ustaleń między

konkurentami, a także naruszenia art. 9 u.o.k.k. oraz 102 TFUE mające na celu lub prowadzące do eliminacji konkurencji na rynku. Ponadto w przypadku naruszeń art. 6 u.o.k.k. oraz 101 TFUE za naruszenia tego rodzaju Prezes Urzędu uznaje wszelkie inne ustalenia, które jakkolwiek nie stanowią wprost ustaleń między konkurentami, to mimo wszystko dotyczą w praktyce relacji między konkurentami. Przez powyższe należy rozumieć w szczególności udzielanie pomocy w czynieniu ustaleń między konkurentami (w braku relacji konkurencyjnej między podmiotem udzielającym pomocy a pozostałymi uczestnikami ustaleń), a także koordynowanie działań konkurentów;

- b) poważne, przez które Prezes Urzędu rozumie naruszenia art. 6 u.o.k.k. lub art. 101 TFUE w relacjach dotyczących różnych szczebli obrotu (np. producent-hurtownik, hurtownik-detalista) i polegających na dokonywaniu ustaleń co do cen (np. ustalenia co do minimalnych cen odsprzedaży) lub ograniczania możliwości sprzedaży pasywnej, niemniej z wyłączeniem sytuacji, o których mowa powyżej w odniesieniu do naruszeń bardzo poważnych, a ponadto również naruszenia art. 9 u.o.k.k. oraz art. 102 TFUE mające na celu lub prowadzące do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku lub dotkliwej eksploatacji kontrahentów lub konsumentów;
- c) pozostałe, przez które Prezes Urzędu rozumie naruszenia art. 6 u.o.k.k. lub art. 101 TFUE, a także art. 9 u.o.k.k. lub 102 TFUE inne niż bardzo poważne i poważne.

(213) Prezes Urzędu uznał, że naruszenie miało charakter bardzo poważny. Jak wyjaśniono w pkt. 8.3 uzasadnienia decyzji, naruszenie, za które nałożone zostały kary, było naruszeniem „ze względu na cel”, tj. ze swej istoty uderzało w konkurencję rynkową, a ponadto dotyczyło bezpośrednio kwestii regulowania relacji między podmiotami działającymi na rynku jako konkurenci (w zakresie relacji między klubami żużlowymi). Zachowania tego rodzaju wiążą się zasadniczo z najpoważniejszymi naruszeniami reguł konkurencji – istotą konkurencji jest bowiem to, że przedsiębiorcy (konkurenci) kształtują swoje zachowania na rynku samodzielnie, a nie w drodze koordynacji między sobą.

(214) Mając na względzie powyższe Prezes Urzędu uznał, że uzasadnione jest sklasyfikowanie porozumienia na potrzeby wymierzenia kar jako naruszenia bardzo poważnego i określenie wyjściowej kwoty kar w odniesieniu do stron postępowania w przedziale od 1% do 3% ich obrotu przypadającego w ostatnim roku naruszenia.⁷⁷ Prezes Urzędu określił tę wartość na poziomie [informacja chroniona].

⁷⁷ Obroty te Prezes Urzędu ustalił na podstawie danych przedstawionych przez strony postępowania w odpowiedzi na skierowane do nich wezwania.

- (215) Ustalenia cenowe traktowane są jako najcięższe naruszenia prawa konkurencji, gdyż najsilniej ingerują w mechanizm konkurencji między uczestnikami rynku. Ponadto, Prezes Urzędu miał na uwadze, że naruszenie przybrało formę uchwały związku (przedsiębiorców), który jest jednocześnie odpowiedzialny za określanie i egzekwowanie reguł sportowych w sporcie żużlowym i który miał daleko idące narzędzia egzekwowania przestrzegania wprowadzonych ustaleń cenowych. W istocie żaden z klubów biorących w rozgrywkach ligowych nie miał możliwości wyłamania się obowiązujących regulacji, czy ich faktycznego zakwestionowania, gdyż skutkowałyby to odmową dopuszczenia go do startu w meczach, a w konsekwencji wyeliminowania go z rynku rozgrywek żużlowych.
- (216) Jednocześnie, ustalając poziom kwoty wyjściowej Prezes Urzędu miał na uwadze, że jakkolwiek w drodze uchwał PZM uregulowane zostały działania wszystkich klubów żużlowych biorących udział w rozgrywkach ligowych, a PZM mógł dyscyplinować wszystkich uczestników tego rynku, to analiza sposobu wynagradzania zawodników żużlowych wskazała, że kluby mogły stosować, a niektóre stosowały również inne formy wynagradzania zawodników (np. z tytułu kontraktów marketingowych, czy z tytułu wykorzystywania wizerunku zawodnika). Formy te nie wchodziły w zakres regulacji ustanowionej przez PZM i nie spotykały się ze środkami dyscyplinującymi ze strony związku.
- (217) W wyniku powyższego Prezes Urzędu ustalił następujące kwoty wyjściowe kar, które służyły jako punkt odniesienia przy ocenianiu adekwatnego wymiaru kar pieniężnych dla uczestników naruszenia:

Podmiot	Kwota wyjściowa
Polski Związek Motorowy	777.587,91 zł
Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o.	601.548,15 zł

- (218) Zmierzając do zapewnienia spójności w polityce karania, Prezes Urzędu przyjmuje w Wyjaśnieniach w sprawie kar dla przedsiębiorców, że okoliczności związane ze stopniem naruszenia inne niż natura naruszenia mogą skutkować zwiększeniem kwoty wyjściowej kary o maksymalnie 50% bądź jej zmniejszeniem o maksymalnie 90%.
- (219) Prezes Urzędu zidentyfikował okoliczności przemawiające za obniżeniem wcześniej określonej kwoty wyjściowej. Po pierwsze jest to fakt, że w początkowym okresie, naruszenie dotyczyło tylko klubów Ekstraligi, a dopiero od 18 grudnia 2015 r. wszystkich klubów, również tych rywalizujących w I i II lidze. Prezes Urzędu uznał, że ta okoliczność daje podstawę do obniżenia ustalonej kwoty wyjściowej kary w odniesieniu do PZM. Po drugie Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że sport żużlowy stanowi tylko jedną z kilku dziedzin sportów motorowych zarządzanych przez PZM, obroty realizowane przez PZM ogólnie

związane z działalnością żużlową stanowiły tylko niewielką część łącznych obrotów przedsiębiorcy (pismo PZM i EŻ z dnia 27 grudnia 2022 r., k. 569-573). Wymierzając PZM karę w zakresie, w jakim ma ona mieć związek z jego działaniami w naruszeniu, Prezes Urzędu musiał uwzględnić, że konieczne jest takie określenie kary, aby z jednej strony odzwierciedlała ona poziom odpowiedzialności za naruszenie i stanowiła dolegliwość (tj. spełniała w istocie funkcję rzeczywistej kary), ale z drugiej aby w wyniku wzięcia pod uwagę całego obrotu PZM nie stała się ona nieproporcjonalnie wysoka. Z tych względów, aby kara nałożona za naruszenie dotyczące produktu w postaci usług profesjonalnych zawodników żużla wykazywała związek z tymi obrotami tego uczestnika naruszenia, Prezes Urzędu w odniesieniu do PZM obniżył wcześniej ustaloną kwotę wyjściową kary.

- (220) W konsekwencji, kwota wyjściowa kary dla PZM na tym etapie kalkulacji powinna zostać obniżona łącznie o 60%.
- (221) W odniesieniu do EŻ Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że jako spółka zarządzająca ligą zawodową samodzielnie nie osiągała żadnych przychodów z działalności objętej praktyką. EŻ nie nabywa usług zawodników żużla, nie zawiera z nimi kontraktów, ani nie wypłaca wynagrodzeń z tego tytułu, dlatego też nie odnosiła bezpośrednich finansowych korzyści wynikających z faktu funkcjonowania regulacji określających maksymalne stawki tych wynagrodzeń. W konsekwencji, kwota wyjściowa kary dla EŻ na tym etapie kalkulacji powinna zostać obniżona o 50%.
- (222) W poniższej tabeli przedstawiona została wysokość kar po wzięciu pod uwagę całokształtu okoliczności relewantnych na tym etapie wyliczenia kary.

Podmiot	Modyfikacja kwoty wyjściowej	Kwota wyjściowa po obniżce (kwota bazowa)
Polski Związek Motorowy	-60%	311.035,16 zł
Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o.	-50%	300 774,07 zł

10.3. Okres naruszenia

- (223) Dokonując oceny wpływu okresu naruszenia na wymiar kary, Prezes Urzędu przyjmuje, że kwota bazowa służąca określeniu wysokości faktycznie nakładanej kary może ulec zwiększeniu ze względu na długotrwałość naruszenia. Z uwagi na to, że Prezes Urzędu ustala kwotę bazową w odniesieniu do okresu, który odpowiada jednemu rokowi, na etapie brania pod uwagę okresu naruszenia Prezes Urzędu ograniczył swoją dyskrejonalność w ramach Wyjaśnień w sprawie kar dla przedsiębiorców i przyjmuje, że w odniesieniu do naruszeń trwających dłużej niż rok kwota bazowa zostanie zwielokrotniona o liczbę (pełnych) lat uczestnictwa przedsiębiorcy w naruszeniu. Jednocześnie jeżeli w ostatnim rozpoczętym roku

naruszenia czas trwania w naruszeniu będzie wynosił więcej niż 6 miesięcy, to zastosowane przez Prezesa Urzędu zwielokrotnienie wyniesie dodatkowe 0,5.

- (224) Okres, za który Prezes Urzędu przypisał podmiotom, do których odnosi się niniejsza decyzja, odpowiedzialność za naruszenie został wskazany w pkt. 9 uzasadnienia.
- (225) Kwoty służące określeniu wymiaru kar zostały podwyższone w zależności od długości okresu uczestnictwa stron w praktyce ograniczającej konkurencję. W konsekwencji Prezes Urzędu zmienił kwoty bazowe kary w odniesieniu do poszczególnych uczestników naruszenia w następujący sposób:

Podmiot	Podwyższenie ze względu na długotrwałość	Kwota bazowa po podwyższeniu ze względu na długotrwałość
Polski Związek Motorowy	8,5	2.643.798,89 zł
Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o.	8,5	2 556 579,63 zł

10.4. Okoliczności łagodzące oraz obciążające

- (226) Okoliczności naruszenia mogą prowadzić do zwiększenia (okoliczności obciążające) lub zmniejszenia (okoliczności łagodzące) wymiaru kary.
- (227) Prezes Urzędu ocenia te okoliczności łącznie, przyjmując zarazem, że poszczególne okoliczności obciążające i łagodzące mogą mieć różną doniosłość. Zmierzając do zwiększania spójności w polityce karania, Prezes Urzędu przyjmuje w Wyjaśnieniach w sprawie kar dla przedsiębiorców, że z uwagi na okoliczności obciążające i łagodzące kwota ustalona na wcześniejszych etapach analizy odpowiedniego wymiaru kar może ulec zwiększeniu bądź zmniejszeniu maksymalnie o 50%, przy czym okoliczności łagodzące i obciążające oceniane są łącznie w ramach jednego etapu kalkulacji kary.
- (228) Prezes Urzędu zidentyfikował wobec obydwu stron przesłankę łagodzącą w postaci dobrowolnego zaniechania praktyki. W myśl art. 111 ust. 3 pkt 1 lit. b) u.o.k.k. za przesłankę łagodzącą uznaje się zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu. Strony zadeklarowały wolę współpracy z Prezesem Urzędu mającą doprowadzić do zaprzestania stosowania praktyki w swoim pierwszym piśmie złożonym w odpowiedzi na zarzuty zawarte w postanowieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego. Następnie dokonały zmiany Załącznika poprzez usunięcie z niego postanowień dotyczących maksymalnych stawek wynagrodzeń zawodników żużla jeszcze przed przedstawieniem przez Prezesa Urzędu Szczegółowego Uzasadnienia Zarzutów

oraz przed otwarciem w listopadzie 2022 r. podstawowego okienka transferowego dotyczącego kolejnego sezonu ligowego (tj. sezonu 2023).

- (229) Ponadto, w odniesieniu do EŻ, Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą, że jej udział w naruszeniu polegał na współdziałaniu z PZM w przyjmowaniu kolejnych wersji Załącznika zawierających ograniczające konkurencję klauzule i akceptacji takiej praktyki, dzięki czemu mogła ona obejmować również kluby Ekstraligi. EŻ natomiast sama nie wprowadzała tych regulacji.
- (230) Jednocześnie w odniesieniu do obydwu stron postępowania Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność obciążającą umyślność naruszenia. Działania stron postępowania były nakierowane na ograniczenie między nimi konkurencji, co zostało szerzej opisane w pkt. 10.1 decyzji.
- (231) Mając na uwadze jednoczesne występowanie powyżej wskazanych przesłanek łagodzących i obciążających, Prezes Urzędu zastosował w odniesieniu do podmiotów, na które nałożone zostały kary, następujące zmiany kwoty bazowej:

Podmiot	Zmiana ze względu na okoliczności łagodzące i obciążające	Kwota bazowa po podwyższeniu ze względu na długotrwałość, a następnie uwzględnieniu okoliczności łagodzących i obciążających
Polski Związek Motorowy	+10%	2 908 178,78 zł
Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o.	-10%	2 300 921,67 zł

10.5. Adekwatność

- (232) Określając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu uznał, że kwota będąca wynikiem analizy na poprzednich etapach pozostaje adekwatna w warunkach rozpatrywanej sprawy i nie zachodzą żadne szczególne okoliczności, które mogłyby przemawiać za jej obniżeniem lub podwyższeniem.

10.6. Maksymalny wymiar kary

- (233) Wymierzając wysokość nakładanych kar Prezes Urzędu miał na uwadze maksymalny, możliwy do wymierzenia wymiar kar. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Natomiast w myśl art. 106 ust. 7 pkt 1 u.o.k.k. w przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje przed wydaniem decyzji danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok

obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary, Prezes Urzędu, nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1, uwzględnia obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku obrotowym poprzedzającym ten rok.

- (234) W związku z tym, że ani PZM, ani EŻ na dzień wydania decyzji nie dysponowały jeszcze danymi finansowymi pozwalającymi na określenie wysokości obrotów osiągniętych w 2022 r. (pismo PZM i EŻ z dnia 27 grudnia 2022 r., k. 569-573) Prezes Urzędu w myśl art. 106 ust. 7 pkt 1 u.o.k.k. do określenia maksymalnego wymiaru kar, o którym mowa w art. 106 ust. 1 u.o.k.k. przyjął obroty PZM i EŻ z 2021 r.
- (235) W oparciu o tak określoną wartość obrotów PZM i EŻ, Prezes Urzędu ustalił, że wysokość wszystkich z rozważanych kar mieści się w granicach określonych w art. 106 ust. 1 w zw. z art. 106 ust. 7 pkt 1 u.o.k.k.

10.7. Wymiar kary

- (236) W konsekwencji Prezes Urzędu uznał, że karami, które będą odznaczały się dolegliwością dla uczestników naruszenia i będą stanowiły adekwatną reakcję państwa na naruszenie prawa, nie prowadząc jednocześnie do przekształcenia represyjnego charakteru kar pieniężnych za naruszenia reguł konkurencji oraz za naruszenia interesów innych uczestników w kary zbyt daleko idące, będą kary wymierzone w następujący sposób:

Podmioty	Kara pieniężna
Polski Związek Motorowy	2 908 178,78 zł
Ekstraliga Żużłowa sp. z o.o.	2 300 921,67 zł

11. Koszty postępowania

Ramy prawne

- (237) Zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.k.k., jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia oraz osoba zarządzająca, o której mowa w art. 6a u.o.k.k., są obowiązani ponieść koszty postępowania. Natomiast zgodnie z art. 80 u.o.k.k., Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.
- (238) Z przepisów u.o.k.k. nie wynika wprost, co składa się na koszty postępowania, o których mowa w art. 77 u.o.k.k. Jednocześnie jednak art. 83 u.o.k.k. zawiera generalne odesłanie w sprawach nieuregulowanych do przepisów k.p.a. W konsekwencji należy przyjąć, że zakres tych kosztów wyznacza art. 263 § 1 k.p.a. i uznać za nie: (i) koszty podróży i inne należności

świadków i biegłych oraz stron; (ii) koszty doręczania stronom pism urzędowych; (iii) inne koszty bezpośrednio związane z rozstrzygnięciem sprawy. Stosownie do art. 264 § 1 k.p.a. jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Zastosowanie prawa w sprawie

(239) W pkt. I sentencji decyzji stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez wskazanych tam przedsiębiorców. Na koszty postępowania składały się m.in. wydatki związane z doręczaniem stronom, w odniesieniu do których stwierdzono naruszenie, pism urzędowych, które wyniosły w odniesieniu do:

1. Polskiego Związku Motorowego z siedzibą w Warszawie – **94,20 zł**;
2. Ekstraligi Żużlowej sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy – **94,20 zł**.

(240) Mając na względzie uwagi przedstawione wcześniej Prezes Urzędu postanowił o obciążeniu wskazanych wyżej stron postępowania tymi kosztami.

(241) Koszty postępowania należy uiszczyć w terminie **14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji** na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000

(242) Przy dokonywaniu wpłaty należy dopisać numer decyzji Prezesa Urzędu stanowiącej podstawę jej dokonania.

12. Inne pouczenia

(243) Zgodnie z art. 112 ust. 3 u.o.k.k. **karę pieniężną** należy uiszczyć **w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji**. Karę należy uiszczyć na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000

(244) Przy dokonywaniu wpłaty należy dopisać numer decyzji Prezesa Urzędu stanowiącej podstawę jej dokonania.

(245) Zgodnie z art. 81 ust. 1 u.o.k.k. w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. k.p.c. od decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

(246) W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach postępowania, na podstawie art. 264 § 2 k.p.a., w związku z art. 83 u.o.k.k., jak również stosownie do art. 81

ust. 5 u.o.k.k., w związku z art. 479³² §1 oraz 2 k.p.c., stronie przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia decyzji z postanowieniem.

- (247) Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 9 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1125), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł, a zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu – w kwocie 500 zł.
- (248) Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.
- (249) Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.
- (250) Zgodnie z art. 117 § 1 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Zgodnie z art. 117 § 3 k.p.c. osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.
- (251) Zgodnie z art. 117 § 4 k.p.c. wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

*Zastępca Dyrektora
Departamentu Ochrony Konkurencji
Marta Kruszka*

Załącznik 1

Struktura uzasadnienia decyzji

Spis treści

1.	PRZEDMIOT POSTĘPOWANIA	2
2.	PRODUKTY I PODMIOTY, KTÓRYCH DOTYCZY SPRAWA	3
2.1.	Organizacja rozgrywek ligowych w sporcie żużlowym	3
2.1.1.	Zasady funkcjonowania	3
2.1.2.	Kontrakty o profesjonalne uprawianie sportu żużlowego	4
2.2.	Podmioty, w związku z których działalnością wydana została decyzja	11
2.2.1.	Polski Związek Motorowy	11
2.2.2.	Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o.	12
3.	PRZEBIEG POSTĘPOWANIA	12
4.	PRAKTYKA BĘDĄCA PRZEDMIOTEM DECYZJI	14
4.1.	Ustalanie maksymalnych stawek wynagrodzeń	14
4.2.	Rola EŻ w ustalaniu maksymalnych stawek wynagrodzeń w Ekstralidze Żużlowej	35
5.	INTERES PUBLICZNY	40
6.	PODMIOTY NARUSZAJĄCE REGUŁY KONKURENCJI	44
6.1.	Status przedsiębiorcy	44
6.2.	Jeden organizm gospodarczy	47
7.	RYNEK WŁAŚCIWY	49
8.	NARUSZENIE REGUŁ KONKURENCJI	51
8.1.	Porozumienia, praktyki uzgodnione i decyzje związków przedsiębiorstw	51
8.1.1.	Rola EŻ	53
8.2.	Jednolite i ciągłe naruszenie	56
8.3.	Zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji	58
8.4.	Wpływ na handel między Państwami Członkowskimi	68
8.5.	Niepodleganie wyłączeniom spod zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję	70
8.5.1.	Brak zastosowania reguły <i>de minimis</i>	70
8.5.2.	Brak zastosowania wyłączenia grupowego	70
8.5.3.	Brak spełnienia warunków wyłączenia indywidualnego	71
9.	OKRES NARUSZENIA ORAZ ODPOWIEDZIALNOŚĆ STRON ZA NARUSZENIE	72
10.	KARY PIENIĘŻNE NAKŁADANE NA PODSTAWIE ART. 106 U.O.K.K.	72
10.1.	Umyślność	74

10.2.	Stopień naruszenia _____	74
10.3.	Okres naruszenia _____	77
10.4.	Okoliczności łagodzące oraz obciążające _____	78
10.5.	Adekwatność _____	79
10.6.	Maksymalny wymiar kary _____	79
10.7.	Wymiar kary _____	80
11.	KOSZTY POSTĘPOWANIA _____	80
12.	INNE POUCZENIA _____	81